THE STANDARD BEARER

EDITORIAL STAFF
H. Danhof
H. Hoeksema
G. M. Ophoff
B. J. Danhof
G. Van Beek

REFORMED MONTHLY

PUBLISHED BY THE REFORMED FREE PUBLISHING ASSOCIATION
GRAND RAPIDS, MICH.

Entered as second class mail matter at Grand Rapids, Mich.

Subscription communications should be addressed to J. H. Vander Vennen, 858 Kalamazoo Ave., S.E., Grand Rapids, Mich. Communications relative to contents of Magazine should be addressed to Rev. H. Hoeksema, 524 Eastern Ave., S.E., Grand Rapids, Mich.

Vol. II, No. 5. FEBRUARY, 1926 Subscription Price $1.50

MEDITATION

REMISSION'S BLESSEDNESS

> Blessed is he whose transgression is forgiven, whose sin is covered.—Ps. 32:1.

Oh! the blessedness!

Transgression is forgiven, sin is covered!

Thus these words of Ps. 32 should be read in order to give approximately proper expression to the strong emotion, the keen experience of deep and pure joy there is in them. "Oh! the blessedness of the man whose transgression is forgiven, whose sin is covered."

The soul here speaking is leaping with exuberant gladness, with rapturous delight. She is overflowing with joy. The words burst forth from her lips in a gush of exultation.....

She speaks of experience. The spiritual realities of which she is here speaking are, as a matter of experience, vividly before her consciousness. With fresh remembrance she recalls the depressing misery of a burden of sin and, in contrast with it, the inexpressible delight that sprung from the faith that the burden was removed, the sins, more than she could count, were forgiven, covered. And she must speak and sing to give expression to her boundless joy: "Oh, my blessedness!"

How different it often is with us!

Oh, certainly, we believe the forgiveness of sins. We speak of transgression and sin and iniquity; and of forgiveness and that all our sins are covered and that they can and shall be imputed nevermore to us. We can often even dogmatize about these spiritual realities, explain the cause, the ground, the possibility, the completeness, the certainty of the remission of sins. We can explain that it is the basis upon which we may approach the Lord and expect Him to bless us. Perhaps, too, we would insist on the correct doctrinal presentation of the matter of forgiveness and put up a very orthodox defense against modern erroneous theories concerning it. Probably we grow warm with enthusiasm whenever the opportunity presents itself to witness of this truth. But so often the deep and genuine experience of the soul that is profoundly conscious of the greatness of these spiritual realities is wanting...

Knowledge of God seems so superficial in our day; the presence of His spotless holiness and perfect righteousness is felt so little; and, because of this, the consciousness of sin is often so shallow; the precious boon of forgiveness so hardly appreciated, that true contrition and brokeness of heart of which men of old spoke seems a thing of the past, the heart may sometimes be filled with supercilious pride while the mouth is stammering a prayer for forgiveness of sin, and the true exultation that inevitably results from the consciousness of forgiveness is wanting in the heart and is not vibrating in the song flowing from our lips.

And then....

Have we not grown sort of accustomed to the sound of such words as forgiveness, remission, sin, transgression, iniquity, so that in an evil sense we have become familiar with the use of the terms? We hear them, but they impress not. When the spiritual growth in grace of a soul, filled in principle with the love of God keeps apace with its development in the knowledge of these spiritual realities, it is well; she then remains truly sensitive and quick to respond in humiliation and penitence as well as in exultation and joy to the living testimony of the Word of God concerning sin and grace. But if a soul is much preached to while, perhaps it is spiritually dull and steeped in the things of this world, it grows hard and responds no more or, is slow to respond.

Not so the psalmist.....

He does not choose a theme because he wants to sing; but he must sing because his heart overflows with the joy of a theme.

His song is the expression of living experience, of unspeakable bliss.

It springs fresh from his soul.

Oh, the blessedness!

How precious a jewel is forgiveness!

It glitters with brighter beauty and shines with greater lustre according as you put it in a darker atmos-

phere of guilt and sin and condemnation. It is scintillating with the light of God's grace, reflected in it from God's very heart, only if you hold it on the black background of personal corruption.

You must know sin to know forgiveness.

And you must know God to know sin.

And in the light of that knowledge you must expose all .... your heart and mind and will, your hidden imaginations and your secret thoughts, your inmost desires and your soul's deepest recesses, your speech and your every act.

Nay, I refer not to a certain natural knowledge.

It is dead....

It knows according to the very standard of darkness. You will never feel the blessedness of remission, the thrill of joy caused by the knowledge that the stream of your iniquity is blotted out from before the face of God, by merely acknowledging that God is, that sin is, that condemnation is. Remember: the devils believe too and they tremble....

But you must know these spiritual realities with the knowledge of a living love!

Ah! when in our hearts, by nature dark because of enmity against the Holy One, the love of God is spread abroad, though, at first, we know it not; and this love of God is being fanned into a burning flame by the Spirit and Word, though, at the time, we understand it not.....

And when, born from that love of God, kindled in our hearts, there begins to be felt a certain hunger and thirst after God, a yearning after Him, after His likeness, His friendship, His blessed covenant-communion and love....

And when this longing after God grows upon us, seems to steal over our soul, to take possession of our thinking and willing, to gain dominion over every desire, till we would fain sing, with more genuine feeling than ever before:

To live apart from God is death;

'Tis good His face to see.....

And when, then, the true consciousness of sin surges like a flood over our heart, dark, black, horrible sin; sin of act and speech, of thought and desire; sin in the very corruption of our heart; sin in the present and sin in the past, sin everywhere. And we feel the heavy burden of our guilt. And we acknowledge the righteousness of our condemnation. And we realize that this flood of sin must make separation between our thirsting soul and Him after Whom our heart longeth and yearneth.....

And we deeply feel our impotency to make good, to atone, to blot out, to dry up that flood of iniquity....

And then, comes from the lips of God in heaven the assurance: Thy sins are forgiven, covered, blotted out, forgotten forever and ever; I will remember them nevermore!....

Oh! the blessedness of that assurance to that soul at that moment!

Precious gem of forgiveness!

Forgiven are thy sins!

To the contrite spirit it signifies that its sins are no more, that the very reality of them is wiped out.

There is, indeed, a reflection of this divine forgiveness in the lives of the children of God that strive after being His imitators. For they forgive one-another, even as God in Christ has forgiven them.

But it is only a faint reflection at its best.

For us it means, at the very perfectest, that over and through committed offenses we let the stream of love in Christ, forgettingly, flow from heart to heart, as if these offenses were not, had never been....

For God it means, not only that He hides His face from our transgression and that He beholds no iniquity in Jacob, and that He deals with us as if we never had had sin and never were corrupted, but that Himself, in the Person of His only begotten Son, came to bear them upon the accursed tree till their guilt was removed. God so forgave that our sins are no more. He forgave according to strictest justice and on the basis of most perfect righteousness. He forgave in profoundest and most incomprehensible love. Forgiveness with Him means blotting out; to cover up with Him is to bury; to remit with God is to forget. All according to His thoughts of eternal peace....

It carries us back into the counsel of God.

Let us not err in this respect.

It is true, indeed, that we can never enter into God's communion and enjoy His blessed friendship unless we are forgiven; true it is, too, that we could never rejoice in the blessed assurance of forgiveness except on the basis of strictest justice and righteousness; and true it is, lastly, that this basis of justice was laid by the Man or Sorrows on the bloody mount. Christ is, indeed, the foundation of our salvation.

But it is not true, that the Cross was first and God's love second. It is not true that the Cross is the cause of God's love to His people. Never may we give place to the conception of a God of wrath and a Christ that changed His mind.

The very contrary is true.

God's love is first. First, surely, in relation to our love; first in relation to the Cross and the Man of Sorrows, first from eternity. It is the foundation of all. The blood that flowed from Golgotha and that is able to wipe out forever the handwriting of our sin, in deepest sense flows from God's own eternal heart!....

That love, that free and sovereign, that boundless love of God is the First Cause of all. It is the love wherewith He loved His own from before the foundation of the world. In that love He willed to have His own with Him. And to have them with Him He gave them Christ, His only begotten Son, that for their transgression He might be bruised....

That eternal, deep, unchangeable love I taste when the testimony resounds in my soul:

Thy sins are forgiven!

Oh, the blessedness!

What unspeakable privilege is forgiveness!

What fountains of blessing are opened unto me, when that one blessing I possess, and know that my sins are forgiven.

These fountains of bliss, without remission, were closed. For without it, I could never reach Father's heart, whence all true blessings spring.

Nay, worse....

Without remission I was under condemnation and wrath. For God is holy, spotlessly holy. And the fire of His holiness burns eternally against sin. And from the fire of that wrath there radiated against me the very heat of hell. Fountains were open, indeed, but they were founts of misery and woe, damnation and eternal death, wailing and gnashing of teeth....

Banishment from His presence in love.....

Eternal presence in the cursing of His wrath....

Hell!

And now?.....

God's heart opened unto me in free and boundless love. And from that divine heart filled with eternal love issued forth to me the blessing of forgiveness, remission of all my sin; not once or twice or seven times or seventy times seven times, but continually this gracious boon is given me.....

And it is followed by a veritable stream of graces and bounties of salvation.

For now I have peace, the peace that passeth all understanding, in the consciousness that I am righteous before Him; now I am assured that I may approach Him, for Whom my soul yearned, without fear; now I feel confident that His wrath burns no more against me, but that He embraces me in love; now I taste His covenant-friendship and know Him with that knowledge which is eternal life.

Now I am His child and He is my Father and I know that He will care for me, guide me, protect me in love, hold my right hand all the way; and in His love He will cause all things to work together for my good, till I shall be made like unto glorious image of His Son....

Now I am heir to eternal life, co-heir with Christ, and I know that He has prepared me a city. And though on the way to the City I often may stumble and blunder in sin and transgression, I know that He always forgives.....

Till I shall sin no more but behold His face in righteousness.

Then, then I shall be satisfied!

Oh; the blessedness!

Hallelujah!

H. H.

"The duties which we do not are sins which we do. Our very sins of omission are full of commission. When your altars to Satan have not been cast down and the Divine voice has not been obeyed then God's judgment is that your omission is a soul destroying commission."

—Rev. J. P. Millar.

"E VOTO CALVINI"

In een vorig artikel beloofden we nadere toelichting van de *proeve van geloofsverklaring* van Prof. Dr. V. Hepp. Doen we zulks ditmaal zooveel mogelijk in zijne eigene woorden. Hij zelf toch zegt ons in eene artikelenreeks: "Internationaal Calvinisme," in "De Reformatie," hoe hij zijn "proeve van een grondslag voor de internationale Calvinistische organisatie" wil aangemerkt hebben. Het is dus alleszins gepast, dat wij hem eerst zelf laten spreken.

Dr. Hepp begint met te zeggen, dat het internationale probleem een der geweldigste is in onze dagen. Doch tegenover de internationaliteitsgedachte staat het Calvinisme niet vijandig. Het "heeft een internationale boodschap, welke geen andere richting binnen het Christendom kan overbrengen: *onvoorwaardelijke koncentratie van leden en bewustzijn op God.*" De *onderstreeping* is van ons. — En het internationalisme is niet in strijd met Gods Woord; en ook is de internationaliteitsgedachte niet "zoozeer geannexeerd door den geest der revolutie, dat zij voor ons onbruikbaar zou zijn. Men verwart internationalisme met kosmopolitisme." Wanneer men dan ook spreekt over het fiasco van de internationaliteitsgedachte in de practijk onzer dagen, zoo is zulks "schromelijk overdreven." Natuurlijk moet een "internationalisme, dat een humanistisch ideaal nastreeft en zijn verwachtingen bouwt op de innerlijke gaafheid van den natuurlijken mensch, wel teleurstelling baren." "Maar het Calvinisme kiest zijn uitgangspunt in de realiteit. Zijn beginsel bindt saam. Daarom is het internationaal Calvinisme er." Het wacht echter op organisatie. Doch daarvoor kan men geen kerkelijken vorm kiezen of gebruik maken van "een bestaande internationale kerkelijke organisatie." Want "de Calvinistische wereld- en levensbeschouwing bestrijkt een veel breeder veld dan alleen het kerkelijke. Zij heeft een universeele kultuurroeping." Daarom zal de internationale organisatie "personen moeten verzamelen op een gemeenschappelijke beginselverklaring." En "deze moet gebaseerd zijn op de feitelijkheid en daarom moeten kerkelijke en politieke geschilpunten worden uitgeschakeld."

Het denkbeeld van een internationaal Calvinisme stonds reeds Calvijn zelf voor den geest. "De wenschelijkheid daarvan heeft hij, zij het in anderen vorm uitdrukkelijk uitgesproken." In onderscheidene brieven aan "Cranmer, die de beginselen der Reformatie in Engeland krachtig propageerde, sprak Calvijn den wensch uit, dat uit de verschillende kerken, welke de zuivere leer van het evangelie hadden omhelsd, vooraanstaande doctores zouden samenkomen om gezamelijk een zekere en duidelijke belijdenis voor het nageslacht op te stellen." — "En Cranmer werkte die gedachte zóó uit, dat evenals de Roomschen hun concilie van Trente hadden, zoo ook de Gereformeerden niet moesten nalaten een godvruchtige synode bijeen te roepen om de dwalingen te bestrijden en de dogmata te zuiveren en te verbreiden." — "Het internationaal Calvinisme is dus e voto Calvini, ge-

heel overeenkomstig het verlangen van Calvijn." Men had toen echter het oog op eene kerkelijke vergadering, om eene algemeen geldende confessie saam te stellen. Dat was uit de omstandigheden te verklaren. In één en hetzelfde land bestonden toen nog geen Gereformeerde kerken naast elkander. En de Gereformeerden leefden nog te zeer onder den druk, "dan dat zij over hun kultuurroeping zouden kunnen beraadslagen." — "Alle krachten moesten op de zuiverheid der kerkelijke belijdenis worden gekoncentreerd." Doch "wij mogen daarbij vanzelf niet blijven staan." Met het internationaal Calvinisme bedoelt Hepp "niet anders dan een doortrekken van de lijn, welke Calvijn reeds heeft geteekend." Hij hoopt dan ook, dat het verlangen van Calvijn in vervulling mag gaan "en dan nog grootscher, dan hij zich had durven voorstellen!"

En hij heeft daar moed op; want telkens hoort men van Calvinistische opwaking. "In landen, waar het Calvinisme uitgedoofd scheen, hooren we het weer ritselen." En het is "een verheffende gedachte, dat er niet alleen hier — in Nederland —, maar ook in Engeland, Schotland, Amerika, Duitschland, Zwitserland, Hongarije, België, Frankrijk, Zuid-Afrika, Nederlandsch-Indië ware geesteskinderen van Calvijn wonen." Die moeten worden opgezocht en versterkt "door een internationale organisatie, waarin het heilige vuur brandt. De verstrooide elementen moeten bijeenvergaderd, opdat zij zich niet hulpeloos voelen, maar met kracht geladen worden door de verbinding met elkander."

"Ook in die landen, waar het Calvinisme nooit wortel heeft geschoten of waar het verdwenen is, moet propaganda worden gevoerd." En men meene niet, dat het Calvinisme niet overal zou kunnen aarden. Het Calvinisme kan wel "belemmerende," maar geen "verijdelende faktoren" op zijn weg ontmoeten. Het Calvinisme toch "heeft een boodschap, waarmee het zich direkt tot ieder menschenhart richt." Immers, "het eigene van het Calvinisme bestaat in het ijveren voor Gods eer ten koste van alles in den mensch; in voorwaardelijke koncentratie van bewustzijn en leven op God en God alleen." — "Die boodschap blijft dezelfde." Wie er zich tegen verzet, doet dat, omdat hij het menschelijke leven nog niet "uitsluitend naar God" wil gewend zien.

Het zou echter "wisse zonde zijn," om "de Nederlandsche vorm van Calvinisme b.v. aan Calvinisten in andere landen op te dringen." "De openbaring van de schoonste pluriformiteit dient veeleer uit alle macht te worden bevorderd." — Het internationaal Calvinisme respecteere en groete daarom "de nationale kleuren, waarin elke groep van Calvinisten zich vertoont."

Verder maakt Hepp nog gewag van "de concrete middelen, welke zulk een internationale organisatie van het Calvinisme ten dienste staan." Hij wil, dat "het glanspunt van de internationale actie zij een op geregelde tijden terugkeerend internationaal kongres, dat beurtelings in onderscheiden landen, waar een sterke Calvinistische groep woont, wordt gehouden. Daarop worde beraadslaagd over onderwerpen, de Gereformeerde leer betreffend, maar ook het Gereformeerde leven. Daar kome ter sprake de houding der Gereformeerden tegenover internationale stroomingen in de wetenschap, tegenover alle anti-christelijke uitingen in de kunst, inzake huwelijks- en arbeidswetgeving, inzake de bestrijding van ontucht en alkoholisme. Daar moet worden overwogen, wat er kan gedaan in landen, waar het Calvinisme nog niet vertegenwoordigd is, vasten voet te verkrijgen en om in landen waar het kwijnt, het versterking toe te dienen. Daar zullen middelen moeten aangewezen om reizende geloofsgenooten, die in elkanders land vertoeven, met raad en daad bij te staan en zoo in bijzonderen zin te oefenen de gemeenschap der heiligen." Verder moet er dan een vast bureau worden gevestigd, dat voorbereidend kan werken en alle gewenschte informaties geeft. En ook acht Hepp het wenschelijk, "dat er een periodiek verschijne, waardoor Calvinisten uit verschillende landen en over verschillende levensgebieden bijdragen leveren," alsmede, dat de wetenschappelijke mannen naar een zeker plan samenwerken, en ons de vruchten van hun wetenschappelijk onderzoek mededeelen.

Deze plannen biedt hij in Nederland in welwillende overweging aan.

In Amerika mocht hij "menige sympathiebetuiging daarmee ontvangen."

En hij wenscht, dat ook in Nederland het belang en de noodzakelijkheid van zulk een internationale organisatie hoe langer hoe klemmender mag worden gevoeld; dat men warm mag worden "voor de internationale Gereformeerde broederschap!"

Uit dit alles is Hepps bedoeling wel duidelijk. Hij wil alle ware geesteskinderen van Calvijn vereenigen in onderlinge gemeenschap en op eenen vasten grondslag doen samenwerken tot Gods eer en hun bewustzijn en leven onvoorwaardelijk concentreeren op God alleen.

Voor zulk een "internationaal Calvinisme" nu acht hij onmisbaar "een beginsel verklaring, welke door allen kan worden onderteekend." Doch zulk eene geloofsverklaring heeft men maar niet voor 't grijpen. Er bestaat niet één belijdenisschrift, dat over heel de wereld door alle Gereformeerden wordt aanvaard. En alle Gereformeerde belijdenisschriften te zamen ten grondslag te leggen aan de samenwerking gaat niet, omdat men veelal zelfs eigen confessie niet grondig kent, zoodat de last om in de Gereformeerde confessies van andere landen goed thuis te zijn, zeker te zwaar zou worden. En toch zou men op dat standpunt met niet minder kunnen volstaan; want men moet zich bij eventueele conflicten op de gemeenschappelijke basis kunnen beroepen. Er blijft z. i. "dan ook niets anders over dan een nieuwen grondslag, alleen voor internationaal gebruik te ontwerpen."

En daarbij moet men allereerst bepalen, "welk karakter zulk een beginsel-verklaring moet dragen." "Houdt men in het oog, dat het Calvinisme niet maar een kerkelijke beweging is, doch een eigen wereld- en levensbeschouwing heeft, dan ligt de konklusie voor de hand, dat het niet alleen beginselen voor het religieuse en kerkelijke, maar voor heel het leven in zich bergt. Moeten nu

ook beginselen, die buiten het eigenlijk religieuse gebied liggen, in den vasten grondslag tot formuleering worden gebracht?"

Over deze belangrijke kwestie mag, volgens Hepp, niet worden heengeloopen. Er is veel voor te zeggen, dat o. a. "ook algemeene staatkundige en maatschappelijke principes tot uitdrukking worden gebracht. Daardoor toch zou het te scherper uitkomen, dat het Calvinisme een kultuurtaak heeft. En ook zou op die wijze van meetaf het gevaar bezworen worden, dat men van de internationale Calvinistische organisatie toch weer een louter kerkelijke beweging zou maken." Doch anderzijds, zegt Hepp, "levert de formuleering van deze niet specifiek religieuse beginselen het grootste bezwaar op." Want daarover werd door de Calvinisten nog nimmer veel van gedachten gewisseld. "Een communis opinio, welke slechts behoeft geprojekteerd te worden, valt niet aan te wijzen." Van een beginsel-verklaring in betrekking tot het politieke en sociale leven kan derhalve voorloopig geen sprake zijn. Daarover moet men eerst eens met elkander spreken. En "daartoe nu zou de internationale Calvinistische organisatie zoo uitstekend het initiatief kunnen nemen." Doch een basis, waarop alle Gereformeerden inzake het politieke en maatschappelijke leven zouden kunnen samenkomen en samenwerken, "is niet zoo dadelijk te verwezenlijken." Evenwel, in den wortel des geloofs zijn de Gereformeerden één.

"De beginselen, welke ons geloof raken, bleven niet onuitgesproken, maar werden in onderscheidene formuleeringen, waartusschen in den grond der zaak geen tegenstrijdigheden bestaan, vastgelegd." Daarom moet men zich voor een vasten grondslag van een internationale Calvinistische organisatie tijdelijk wel "bepalen tot een geloofsverklaring." Die organisatie zal er niet minder hecht om zijn. "Immers, in onze wereld- en levensbeschouwing is de religie het centrum. Ons geloof beheerscht al ons denken en doen."

Voor den grondslag van zulk eene internationale Calvinistische organisatie kan men evenwel, zoo als reeds werd opgemerkt, niet uitgaan van eenig bestaand Gereformeerd belijdenisschrift; omreden dat geen enkele Gereformeerde confessie door alle Gereformeerden wordt aanvaard. Onder de Gereformeerden toch "bloeide niet een zondige, maar een gewettigde en schoone pluriformiteit op." Voor de nationale organisaties zijn derhalve de oude confessies voor elk dier organisaties de natuurlijke basis; "ofschoon het gewenscht zal zijn met het oog op de behoeften van den tegenwoordigen tijd ze aan te vullen, hetzij door er een nieuw belijdenisschrift aan toe te voegen, hetzij de oude met enkele artikelen uit te breiden. Dat geeft een nationalen band, waarvan de samenbindende kracht niet licht te overschatten is. Zoo blijft de eenheid met het voorgeslacht bewaard en behoeft niet van voren af aan begonnen, maar kan er worden voortgebouwd."

"Doch voor de internationale organisatie moet men op andere middelen bedacht zijn." Men kan niet eischen, "dat buitenlandsche Gereformeerden de Drie Formulieren van Eenigheid als basis voor de samenwerking moeten aannemen." En ook zou het voor de meesten onmogelijk zijn, om met de Gereformeerden in andere landen samen te werken op de zeer breede basis van al de Gereformeerde belijdenisschriften te zamen genomen.

Er moet dus een nieuw belijdenisschrift worden opgesteld, dat door alle Gereformeerden kan worden aanvaard, en derhalve voor hen allen geldigheid heeft.

Natuurlijk moet zulk eene geloofsverklaring "het specifiek Gereformeerd karakter goed doen uitkomen." Aan een artikel als: "de organisatie stelt zich op den grondslag van de Heilige Schrift als het onfeilbaar Woord van God" heeft men niet genoeg. Dat is te vaag. "Want op dat standpunt willen de Roomschen en de konfessioneele Lutherschen, de oude Remonstranten en de orthodoxe Baptisten, de Apostolischen en de zoogenaamde Darbisten zich ook stellen." En met hen bedoelt Hepps proeve van geloofsverklaring geen samenwerken. Hij zoekt de vereeniging en samenwerking van alle ware geesteskinderen van Calvijn. Het zal dus zaak zijn "in de nieuw te ontwerpen geloofsverklaring alle fundamenteele waarheden, gelijk die allerwege door de Gereformeerden worden aanvaard, tot uitdrukking te brengen." En zulks moet minder redeneerend en betoogend geschieden, zooals in onze Nederlandsche Geloofsbelijdenis en onze Dordtsche Leerregels geschiedt, als wel stellend, gelijk in de Geloofsbelijdenissen van Nicea en Athanasius, alleen niet zóó beknopt. M. a. w., "alleen de resultaten der geloovige bezinning over de Schriftopenbaring, van Gereformeerd standpunt bezien," moeten er in worden opgenomen.

In hoeverre Hepp zulks gelukt is in zijne proeve, zien we de volgende maal.

H. D.

BIDDEN EN WERKEN

Bid en werk — de kunst des levens
Schuilt in dit vereend gebod.
't Is uw plicht en voorrecht tevens,
Kind der aarde, kind van God!

Bid en werk! — Bij zon en regen,
Bij bewolkte of klare lucht,
Bidden is des arbeids zegen,
Werken is des biddens vrucht.

Werk en Bid — Al 's Hemels gaven
Vloeien uit die dubbele wel;
Wie niet bidt, is 't werken .... slaven!
Wie niet werkt, is 't bidden .... spel!

Werk en Bid! — en al uw krachten
Keeren tot haar evenwicht:
Daden groeien uit gedachten
En het zwaarste kruis wordt licht.

GOD'S DEALING WITH THE RIGHTEOUS AND THE WICKED

The question is often asked: is it not true, then, is it not a tangible fact, that in this world God is good to the wicked as well as to the righteous? Even if we would grant, that the covenant with Noah was no covenant which He established with the wicked world as such, but with the Church, separated from the world and saved in the ark, does not the fact remain that all men, without distinction partake of the blessings of the covenant which God established immediately after the flood, the covenant of nature? Turn the matter as you will, it is evident to common sense, as a fact of experience, that the blessings of this present time are bestowed upon the elect and reprobate alike, upon the wicked as well as upon the righteous and that in these blessings God is gracious to the wicked with regard to things of temporal and earthly significance.

The facts in the case are evident. When God established His covenant with Noah He promised that seedtime and harvest, cold and heat, summer and winter, day and night, should not again cease. The meaning of this word is, of course, that the regular ordinances of nature, of seasons and times and days should not again be interrupted as they had been in that terrible catastrophe of the flood. It surely does not imply that the curse is removed from creation. Neither does it imply that the Lord will never interrupt these ordinances, that always and everywhere seedtime and harvest shall be normal and that in every land there shall be abundance. He sends, even after the flood rain and drought, fruitful and barren years, plenty and famine, oil and wine but also scarcity and want. But surely the meaning is, that these ordinances shall not again be interrupted as they had in the flood. The flood had been a tremendous upheaval. There is not the slightest possibility of doubt left in the Holy Scriptures with regard to the fact that it had been a universal catastrophe. We are, of course, aware that Dr. Kuyper also denies this and so interprets Scripture as to teach a merely local flood. And we know that many follow the great man in this interpretation. It is remarkable how much people can digest if it is only fed to them by a man with a great name. Dr. Kuyper said, that the flood was a local matter that it was not over the whole earth and that it was not under the whole heaven. He said that Scripture thus presented it. And hundreds have repeated it after him and regard you somewhat as a simpleton if you still hold that Scripture does not teach a local Deluge. But the fact remains that the Word of God emphatically declares that the Deluge was a universal catastrophe. The language of Gen. 7:19-23 is decisive on this point: "And the waters prevailed exceedingly upon the earth; and all the high hills that were under the whole heaven were covered. Fifteen cubits upward did the waters prevail; and the mountains were covered. And all flesh that moved upon the earth, both of fowl and of cattle and of beast, and of every creeping thing that creepeth upon the earth, and every man: all in whose nostrils was the breath of life, of all that was in the dry land, died. And every living substance was destroyed which was upon the face of the ground, both man and cattle, and the creeping things, and the fowl of the heaven; and they were destroyed from the earth; and Noah only remained alive and they that were with him in the ark." We maintain, therefore, that Dr. Kuyper is in error and guilty of distorting the plain Word of God, when he explains, that the flood was limited to those parts of the world where men lived and that not all the beasts were destroyed in the flood. The catastrophe of the Deluge was universal. We may very well imagine that, before the flood, the face of the earth was considerably different from its post-deluvian appearance. It is not impossible, that there was much less dry land and considerably more water than after the flood. It is even conceivable that the bottom of seas and oceans were raised by God's mighty hand, so that their contents were poured over the dry land, and the waters, otherwise reserved and constrained in their proper basins, now covered the entire face of the earth. But the fact must be established on the basis of the clear language of the Word of God, that the flood was universal and that the waters actually destroyed all things living, except in as far as they had refuge in the ark. Now, then, God announces that no such thing shall ever take place again. The Lord said in His heart.... "While the earth remaineth, seedtime and harvest, and cold and heat, and summer and winter, and day and night shall not cease," Gen. 8:22. Evidently, till the day of Christ's coming, these regular ordinances of nature shall stand.

Secondly, the Lord guarantees the multiplication and fruitfulness of the whole human race. "And God blessed Noah and his sons and said unto them, Be fruitful and multiply and replenish the earth," a word which implies two things. In the first place it is a reassurance on the part of God, that the human race could now safely develop and find a place in the world that would not again be disturbed and destroyed by a catastrophe similar to the flood. And in the second place, it is a blessing of God upon them; to make them fruitful and fill all the earth. Calvin well says: "We hence infer with what great fear Noah had been dejected, because God so often and at such length proceeds to encourage him. For when Moses here says, that God blessed Noah and his sons, he does not simply mean that the favour of fruitfulness was restored to them; but that at the same time the design of God concerning the new restitution of the world was revealed to them. For to the blessing itself is added the *voice* of God by which He addresses them. We know that brute animals produce offspring in no other way than by the blessing of God; but Moses here commemorates a privilege which belongs only to men. Therefore, lest those four men and their wives, seized with trepidation, should doubt for what purpose they had been delivered, the Lord prescribes for them their future condition of life: namely, that they shall raise up man-

kind from death to life. Thus he not only renews the world by the same word by which he before created it; but he directs his word to men, in order that they may recover the lawful use of marriage, may know that the care of producing offspring is pleasing to Himself and may have confidence that a progeny shall spring from them which shall diffuse itself through all the regions of the earth, so as to render it again inhabited; although it had been laid waste and made a desert." Commentary on Gen. 9:1. The development of the whole human race, therefore, is here guaranteed and encouraged.

In the third place, God protects human life against the ferocity of beasts and the blood-thirtiness of men. "And the fear of you and the dread of you shall be upon every beast of the earth, and upon every fowl of the air, upon all that moveth upon the earth and upon all the fishes of the sea; into your hand are they delivered.... And surely your blood of your lives will I require; at the hand of every beast will I require it, and at the hand of man; at the hand of every man's brother will I require the life of man. Whoso sheddeth man's blood, by man his blood shall be shed for in the image of God made he man." Gen. 9:2, 5, 6. We have here in the first place the assurance that God will inspire the animals with fear and dread against us. Calvin here comments as follows: "We see indeed that wild beasts rush violently upon men, and rend and tear many of them in pieces; and if God did not wonderfully restrain their fierceness, the human race would be utterly destroyed..... Savage beasts indeed prevail and rage against men in various ways, and no wonder; for since we perversely exalt ourselves against God, why should not the beasts rise up against us? Nevertheless, the providence of God is a secret bridle to restrain their violence. For whence does it arise that serpents spare us, unless because he represses their virulence? Whence is it, that tigers, elephants, lions, bears, wolves and other wild beasts without number do not rend, tear and devour everything human, except that they are withheld by this subjection as a barrier? Therefore it ought to be referred to the special protection and guardianship of God that we remain in safety. For, were it otherwise, what could we expect; since they seem as if born for our destruction, and burn with the furious desire to injure us? Moreover, the bridle with which the Lord restrains the cruelty of wild beasts, to prevent them falling upon men, is a certain fear and dread which God has implanted in them, to the end that they might reverence the presence of men." And surely, thus it is. The animal is inspired with fear before us. And it is subservient to man's rule. The horse fears its rider, and his strength obeys man. The strength of the ox is employed in man's service, and man's dominion over every beast is evident.

In the second place, the Lord here promises revenge on man and beast for the blood of man that is shed. He will require the blood of man at the hand of every beast. This surely implies an element of guilt even on the part of the beast that raves against us to kill and devour. Little we know of the lives of the animals. They surely are not rational and moral creatures in the human sense of the word. Yet, it is evident from these words, that when the animal violates the very dread and reverence which God inspired into it over against the presence of man, it is, to a certain extent held accountable and the object of punishment. For in one breath the Lord here says that he will require the blood of man at the hand of every beast and at the hand of every man.

In the third place, the Lord in these verses gives man the right and places him under obligation to shed the blood of man or beast that sheds the blood of man. It is surely no exegesis of these verses that finds in them the institution of government. For in the first place, there is in these verses not a word said about the magistrates. Who and in what way the blood of the manslayer shall be shed is left undetermined in these verses. And surely, no one of the four men then living is here appointed king or judge. In the second place, it is historically untrue, that government as such is suddenly and by special command of God instituted for sin's sake. It much rather developed gradually and organically from the family and the authority of the head of the family as its basis. Thus the Heidelberg Catechism undoubtedly understands the matter, when it connects all authority and obligation to obedience with the Fifth Commandment. Even as the father in the family, so the patriarch of his generation and the head of the tribe is the person in whom authority is vested. At the very best, one may deduce from these verses that the sword, the right and duty of capital punishment, is here given to those in authority. Not the institution of government is mentioned in Gen. 9:6, but the institution of the sword. And it was but natural, that as government developed into a well-defined institution, that this sword would pass from the hands of the blood-revenger into those of the magistrates. Calvin well says: "On the whole they are deceived in my judgment who think that a political law, for the punishment of homicides is here simply intended. Truly I do not deny that the punishment which the laws ordain and which the judges execute, are founded on this divine sentence; but I say the words are more comprehensive." Commentary on Gen. 9:6.

Now, then, it is plain, how along a wrong line of argumentation and deduction, the theory of common grace and of a common covenant could be built upon the basis of all these ordinances of the covenant with Noah. It is argued in the first place, that all these things mentioned above are general and not particular. They comprehend all the world, the development of all earthy things and institutions, and they include the entire human race. Not only the righteous but also the wicked are the participants of the things promised in these ordinances. Not only the elect, but also the reprobate receive the benefits that flow from the covenant with Noah. When seedtime and harvest do not fail and summer and winter alternate without interruption, it is evident that not only the righteous but also the wicked receive the benefit. That

earth and its abundance are for all in common. The promise of fruitfulness and multiplication of the human race concerns not only the elect, but the reprobate as well, and the wicked as well as the righteous replenish the earth. The fear of God in the wild beast that keeps it away from human society and protects man against being overcome and devoured by it as well as the institution by which the blood of man is required from him that sheds it affords protection to the life of all men without distinction. In one word, it is because of these ordinances after the flood that all human life and its development has again become possible. The development of the race in all the various races and peoples and tribes; their talents and powers and dominion over all the things, over the depths of the seas and the heights of the heavens; rain and sunshine, the earth and its fruit, all things belonging to this present life are guaranteed by these promises of God to Noah and his seed and they are bestowed upon righteous and wicked alike. These things are undeniably common to all men.

Secondly, it is argued, that these things *are* the covenant which God established with Noah and his seed. They belong to the very essence of that covenant. The covenant with Noah was nothing else than the very promise and oath of God, whereby He bound Himself never to send a flood again, never to disturb the ordinances of nature again for the sin of man, but to allow seedtime and harvest to appear in regular succession and to provide for man a place and the means for his development in the world. And since this is a fact, it is concluded that the covenant with Noah is established not with His own people, but with all men without distinction, with the wicked world as such. Hence, the theory of a common covenant and a common grace. Common grace is the outflow of that gracious covenant of God with all men, whereby in His lovingkindness and favor He promises unto all men, unto the wicked world as such the earth and its fulness for this present time.

Such is the argument.

Now, we have all Scripture to prove that this entire theory is false. We have all the Word of God to prove that God loves the righteous and hates the wicked both in time and eternity. We have all the testimony of Scripture to show, that even in this second world which develops according to the ordinances of Noah, God is not gracious to the reprobate and godless, even though He should fill them with earthly abundance. And we have all Scripture to support the truth, that even now God realizes His counsel both along the line of reprobation and election also through all the means established by the covenant with Noah. And all the Word of God reveals clearly that we must have a different line of argument than that proposed by Dr. Kuyper upon the basis of the covenant with Noah. That line runs as follows:

1. God's covenant is the gracious relation of friendship which He establishes in Christ between Himself and His people, whom He loved from before the foundation of the world. This is *the* covenant of which the Word of God always speaks. Also in the text of Gen. 6-9 it is referred to as "My covenant."

2. That covenant God establishes not with the wicked world, but with His friend Noah and in him with his seed according to the promise. No more than all the seed of Abraham are included in the covenant as established with that friend of God, no more are all the children of man included in the gracious covenant of God with Noah.

3. For His covenant sake, in the positive sense, the Lord ordains that the earth shall not again be destroyed and that the temporal ordinances of earth and heaven shall be firm as long as the earth remaineth. For His covenant sake in the positive sense the human race must again be fruitful and multiply and replenish the earth. For His people's sake the fear and dread of them must be upon all the beasts of the field. In short, the basis is laid for the development of human life, not as a gracious promise to the wicked, but for God's covenant's sake, in order that it may appear in the world and ultimately be perfected in glory.

4. And since it is God's will to realize His covenant along the line of election and in antithesis to the line of reprobation, Noah becomes again the father of two peoples, the righteous and the wicked. From a natural-organic point of view these two are one. They have all things in common. But things are not grace. Things are means. By the same means through which the good grain develops the thorn and thistle also grow in the field. And again, by the same means, through which God makes the development of His covenant possible in the world, He prepares the wicked for the day of destruction. There is nothing common in grace in time or eternity. Surely, in the covenant with Noah God gives the earth and its fulness not to the wicked world but to His people in Noah, with whom He establishes His covenant. And the wicked also living in that world of which Noah and his seed became heir, in it develop in wickedness and become fit for eternal destruction.

This line of Scripture we hope to develop a little more clearly another time. H. H.

THE WINGS OF THE ALMIGHTY

"The while He sits whose name is Love,
And waits as Noah did the dove,
To see if she would fly to him,
He waits for us, while, houseless things,
We beat about with bruiséd wings.

On the dark floods and water springs
The ruin'd world, the desolated sea;
With open windows from the prime,
He waits, all night, all day, sublime,
Until the fulness of the time
Decreed from His eternity."

—Jean Bigelow.

ORGANISCHE VERKIEZING EN KINDERDOOP

Dat de Gereformeerden de kinderen der geloovigen doopen op grond van het genadeverbond, zeiden we de vorige maal, kan wel worden gehandhaafd, doch daarmede is niet genoeg gezegd. Zullen we inzake den doop onzer kinderen bewust geloovig leven en handelen, dan moet het eeuwig verbond, hetwelk wij met God hebben, naar inhoud, omvang en strekking, door ons worden verstaan. Wij moeten weten, wat de kinderen des verbonds bezitten, en wie verbondskinderen zijn.

Betreffende de eerste vraag hebben we in ons vorig artikel: "Op grond van het Genadeverbond," geluisterd naar de officieele taal van onze Belijdenisschriften en Formulieren. Wij vonden, dat de *Drie Formulieren van Eenigheid,* gelijk ook het *Kort Begrip* zulks doet, gelijkelijk het doopen van de kinderen der geloovigen in verband brengen met Gods genadeverbond. Art 34 van de *Belijdenis des Geloofs* wil, dat de kinderkens der geloovigen zullen gedoopt worden en verzegeld met het merkteeken des verbonds op grond van de beloften, waarop de kinderkens in Israël besneden zijn, en die ook onzen kinderen zijn gedaan. En aangaande den inhoud dezer beloften wordt gezegd, dat Christus zijn bloed niet minder vergoten heeft om de kinderkens der geloovigen te wasschen, dan hij gedaan heeft om de volwassenen. De geloovigen en hunne kinderen bezitten derhalve in het genadeverbond het heilgoed door Christus verworven. En daarom behooren ook de kinderen het teeken te ontvangen en het Sacrament van hetgeen Christus voor hen gedaan heeft; "gelijk de Heere in de wet beval, hun mede te deelen 't Sacrament des lijdens en stervens van Christus, kort nadat zij geboren waren, offerende voor hen een lammeken, hetwelk was een Sacrament van Jezus Christus. Dus is de Doop *de besnijdenis van Christus.* Daarom kan ook de Heidelberger handhaven, dat de kinderen "alzoowel als de volwassenen in het verbond Gods en in zijne gemeente begrepen zijn, en dat hun door Christus' bloed de verzoening van de zonden en de Heilige Geest, die het geloof werkt, niet minder dan den volwassenen toegezegd wordt"; waarom zij dan "ook door den Doop, als door het teeken des Verbonds, der Christelijke kerk" moeten worden ingelijfd. En in het *Kort Begrip* beluistert men geheel dezelfde taal. Tusschen volwassen geloovigen en hunne kinderen bestaat geen wezenlijk verschil. Samen zijn ze in het verbond Gods en in Christus' gemeente begrepen. En dat beteekent dan, naar luid van het Formulier, om den Heiligen Doop te bedienen aan de kleine kinderen der geloovigen, "dat wij een eeuwig verbond met God hebben," en dat ook onze kinderen datzelfde verbond hebben, want men mag ze van den Doop niet uitsluiten, "aangezien zij zonder hun weten der verdoemenis in Adam deelachtig zijn, en alzoo ook weder in Christus tot genade aangenomen worden." Daarom moeten zij dan ook "als erfgenamen van het rijk Gods en van zijn verbond" gedoopt worden. De doop toch is "een ordening Gods, om ons en onzen zade Zijn verbond te verzegelen." Weshalve geloovige ouders dan ook moeten belijden, "dat onze kinderen *in Christus geheiligd* zijn, en daarom, als lidmaten zijner gemeente, behooren gedoopt te wezen." En dit moet, blijkens Hfdst. I, 17, Dordtsche Leerregels, zóó worden verstaan, "dat de kinderen der geloovigen heilig zijn, niet van nature, maar uit kracht van het genadeverbond, in hetwelk zij met hunne ouderen begrepen zijn," zoodat "godzalige ouders niet moeten twijfelen aan de *verkiezing en zaligheid* hunner kinderen, welke God in hunne kindsheid uit dit leven wegneemt." Het lijdt dus geen twijfel, dat naar de officieele taal der Gereformeerden, het verbond, hetwelk de geloovigen en hunne kinderen met God hebben, naar zijn inhoud vrijwel identisch is met *zaligmakende genade.* Verbond en genade zijn één.

Deze verbondstaal mag niet worden vervluchtigd. Naar de Gereformeerde Belijdenisschriften en Formulieren strekt de zaligmakende genade Gods in Christus Jezus zich mede uit tot de *kinderen* der gemeente. Gelijk in Israël de kinderkens niet van de genade waren uitgesloten, maar met hunne geloovige ouders het lijden en sterven van Christus deelachtig waren, onder symbolische en typische teekenen en zegelen, zoo wordt ook het zaad der Nieuw-Testamentische Kerk weder in Christus tot genade aangenomen. Hoe we verder het begrip *zaad* ook zullen hebben te omschrijven, en welke onderscheidingen we zullen moeten maken tusschen verbondskind en verbondskind, wij moeten handhaven, dat naar de officieele sprake onzer Gereformeerde vaderen, het genadeverbond zaligmakend is, niet slechts voor de volwassen geloovigen, maar niet minder voor de kinderen der gemeente. Wie het eeuwig verbond met God heeft, die bezit genade; wie waarlijk in het genadeverbond begrepen is, hij zij verder groot of klein, bewust of onbewust, die is mededeelgenoot van de erve der heiligen in het licht. Die heeft vrede gevonden in het bloed des kruises, en is voorts vriend Gods en burger van het koninkrijk der hemelen. Het eeuwige verbond der genade duldt geene veruitwendiging en mag niet vereenzelvigd worden met eene voorwaardelijke belofte van heil. Ook is het verbond geen vorm van inkleeding, maar volle werkelijkheid, eeuwige goddelijke realiteit. En het is geen middel, maar einddoel. Het is de volzalige gemeenschap der eeuwige vriendschap met de heilige Drievuldigheid, en daarmede de liefdeband der volmaaktheid.

De vraag is nu echter, wie door den band des verbonds gemeenschap hebben aan het liefdeleven van den Drieëenigen Verbonds-God. Daarop moet natuurlijk met Schrift en Belijdenis geantwoord worden: de geloovigen en hun zaad. Doch onder dat zaad mogen we dan, zonder nadere bepaling, niet verstaan *al* de natuurlijke kinderen der geloovigen. Dat hebben onze vaderen ook niet gedaan. Wel wordt in de Dordtsche Leerregels, Hfdst. I, 17, staande gehouden, dat "wij van den wille Gods uit zijn Woord moeten oordeelen, hetwelk getuigd dat de kinderen der geloovigen — uit kracht van het genadeverbond — heilig zijn," en dat godzalige ouders der-

halve niet moeten "twijfelen aan de verkiezing en zaligheid hunner kinderen welke God in hunne kindsheid uit dit leven wegneemt." Hiermede hebben ze echter niet *alle* gedoopte kinderen van godzalige ouders eenvoudig zalig geheeten; strikt genomen, zelfs niet alle vroeggestorvene. Hun uitgangspunt is, dat de zaligmakende genade Gods niet beperkt is tot volwassenen, maar zich ook uitstrekt tot kinderen, tot kinderen der geloovigen. Leeftijd komt daar niet bij in aanmerking. Naar de positieve strekking van de eigenlijke verbondsgedachte zijn derhalve de kinderen der gemeente heilig, dat is, uitverkoren en begenadigd in Christus. En aangezien er ons van den wille Gods betreffende de kinderkens van godzalige ouders, die in hunne kindsheid sterven, niets van beslist tegenovergestelden aard geopenbaard is, en wij van den wille Gods uit zijn Woord moeten oordeelen, zoo is het duidelijk, dat godzalige ouders op geen deugdelijken Schriftuurlijken grond zouden kunnen twijfelen aan de verkiezing en zaligheid van *zulke* kinderen; m. a. w. uit hun vroegtijdig sterven valt niet te besluiten tot hunne verwerping. Overigens doet die taal op indirecte wijze juist wel de positieve gedachte aan de hand, dat Gods verkiezende en verwerpende wil de natuurlijke kinderen der geloovigen zeer zeker onderscheidt. Doch die wille Gods wordt niet bepaald door iets in den mensch, en komt al evenmin specifiek tot openbaring in eenigen leeftijd des menschen. Jeugd noch ouderdom heeft als zoodanig ook maar iets uit te staan met de werking van Gods genade. Die wordt uitsluitend bepaald door Gods verkiezende liefde, ook in betrekking tot ons natuurlijk zaad. Betreffende dat punt laat de H. Schrift ons geenszins in 't duister. God heeft Zich niet slechts een volk uitverkoren, namelijk Israël, in onderscheiding van de volkeren der wereld; maar ook heeft Hij in het meerendeel van het volk, dat Egypte verliet, geen welgevallen gehad. Zij werden in de woestijn ter neder geslagen. Ja, door alle eeuwen heen geldt van Abrahams kinderen, Izaks nakroost, en Jacobs nakomelingen het woord van Paulus: die zijn niet allen Israël, die uit Israël zijn. Noch omdat zij Abrahams zaad zijn, zijn zij allen kinderen. — Dat is, niet de kinderen des vleesches, die zijn kinderen Gods; maar de kinderen der beloftenis worden voor het zaad gerekend. Er is dus tweeërlei zaad. Zoo zelfs, dat de verkiezende en verwerpende wille Gods in de personen van Jacob en Ezau het zaad der tweelingen van Izak en Rebekka vaneenscheidt. Gods verkiezende en verwerpende wil betreffende het natuurlijk zaad der gemeente raakt bepaalde individueele personen. In dien zin is de genade Gods particulier. Terecht beleden daarom ook de Dordtsche vaderen, Leerr. I, 10, dat het welbehagen van Gods genadige verkiezing hierin bestaat, "dat Hij eenige bepaalde menschen uit de gemeene menigte der zondaren, zich tot een eigendom heeft aangenomen," en verder, dat niet alle menschen zijn verkoren, maar sommigen niet verkoren zijn, maar in Gods eeuwige verkiezing voorbijgegaan, enz. Breed opgevat, kan dan ook gezegd worden, dat de Zone Gods, uit het gansche menschelijke geslacht, de uitverkorenen ten eeuwigen leven, door zijnen Geest en Woord Zich tot eene gemeente vergadert; waarvan iemand door het geloof een levend lidmaat is, zonder dat natuurlijke afstamming als zoodanig daarbij in aanmerking komt. De natuurlijke gemeenschap biedt geen waarborg voor de geestelijke gemeenschap des verbonds en der genade. En toch zijn die twee niet geheel te scheiden.

Op de basis van de physische gemeenschap van Adams nakroost rust de juridische éénheid van ons geslacht. Zonder die natuurlijke saamhoorigheid zou er van geen eigenlijke verbondsgemeenschap sprake hebben kunnen zijn. Juist omdat wij zijner natuur deelachtig zijn, kon Adam, ons aller vader, zóó zondigen, dat door zijne ongehoorzaamheid onze natuur zoodanig bedorven werd, dat wij allen in hem zondigden, en allen in zonden ontvangen en geboren worden. Door en in hem staan we dan ook schuldig voor God. En verder werken alle menschenkinderen het beginsel van Adams zonde, een iegelijk op zijne eigene individueele wijze en naar al de omstandigheden van zijne bijzondere plaats in het geheel van de organische eenheid van menschheid en schepping, uit; zoodat de schuld dagelijks meerder wordt en de ongerechtigheid meer volkomen. Adam toch ligt aan den wortel van ons geslacht; waaruit wij allen opspruiten. Daarom konden de Dordtsche vaderen belijden in het 3e en 4e hoofdstuk, art. 2: "Zoodanig als nu de mensch geweest is na den val, zoodanige kinderen heeft hij ook voortgebracht, namelijk hij, verdorven zijnde, verdorvene, alzoo dat de verdorvenheid, naar Gods rechtvaardig oordeel, van Adam op alle zijne nakomelingen (uitgenomen alleen Christus) gekomen is, niet door navolging, gelijk eertijds de Pelagianen gedreven hebben, maar door voortplanting van de verdorvene natuur." In die natuur moesten wij dan ook weer van de zonde verlost worden; beide in juridischen en in geestelijk-zedelijken zin van het woord. Waarom dan ook de Zoon van God onze menschelijke natuur heeft aangenomen, en in alles zijnen broederen is gelijk geworden, uitgenomen de zonde. Gelijk de kinderen, die Hem God gegeven heeft, des vleesches en des bloeds deelachtig zijn, "zoo is Hij ook desgelijks derzelven deelachtig geworden, opdat Hij door den dood te niet doen zou dengenen, die het geweld des doods had, dat is, den duivel." Hieruit is wel genoegzaam duidelijk, dat nòch in de zonde, nòch in de gemeenschap der genade in Christus Jezus door de heiligmaking des Geestes de natuurlijke gemeenschap van Gods kinderen wordt opgeheven. Omgekeerd, in de herschepping wordt juist de oorspronkelijke schepping opgeheven uit haren val en doorgevoerd tot hare eeuwige bestemming; doch in gemeenschap met Christus en Zijne Kerk. Breed opgevat, is dat het wonder van Gods genade. Het organisch geheel van al het geschapene wordt in Christus verheerlijkt. Al is derhalve de natuurlijke organische samenhang der geschapene dingen niet identisch met de geestelijke gemeenschap in Christus door de herscheppende werking des H. Geestes, daarom bestaat er tusschen die beiden wel verband. En ook is de gemeenschap in de gemeente van den nieuwen dag onderscheiden van die in

Oud-Israël: de nationale vorm van Gods genadeverbond hield voor haar op te bestaan, zoodat ook Besnijdenis en Doop niet in alles overeenkomen; desniettemin bestaat er toch ook in de kerk van het Nieuwe Testament eene geestelijke organische saamhoorigheid tusschen volwassen geloovigen en hunne geestelijke kinderen, op de basis van hunne natuurlijke verhoudingen. Bloedverwantschap bepaalt niet Gods genade, die altijd particulier is, en ieder verkorene persoonlijk raakt, maar daarom werkt deze nog niet individualistisch en atomistisch. Geloovige ouders en geloovige kinderen danken hun geloof en geestelijk bestaan aan hunne personeele verkiezing; evenwel verkiest en begenadigt God hen in hunne onderlinge gemeenschap. Er is dus ook een verbondsband, die geloovige ouders en hunne uitverkorene en begenadigde kinderen samenbindt. Die band wordt gelegd door het wederbarend werk van Gods Geest, is derhalve uit de wedergeboorte, en niet uit de natuur; doch door hem heeft de gemeente niet slechts in hare volwassene leden het eeuwig verbond der genade met God, maar smaakt ook het zaad der geloovigen, geestelijk organisch beschouwd, verbondsgemeenschap met God, met en door godzalige ouders. Bestond er niet zulk eene bestendige, zich immer in de geslachten voortzettende, organische verbondsgemeenschap tusschen godzalige ouders en hunne uitverkorene begenadigde kinderen, m. a. w., werkte Gods genade atomistisch, er zou van een kinderdoop in eigenlijken zin geen sprake kunnen zijn. Wij zouden dan met de Baptisten moeten wachten op de openbaring des geloofs in het individueele kind, en slechts doopen op persoonlijke geloofsbelijdenis, gelijk we ook op grond daarvan toegang verleenen tot het H. Avondmaal. Doch de verkiezing onzes Gods is organisch. En dienovereenkomstig grijpt ook plaats de onderwerpelijke verlossing of toepassing des heils. Zoodat we zeker weten, dat de mystieke vernieuwende werking des Geestes, waardoor het door Christus verworven heil aan Gods verkoren volk wordt deelachtig gemaakt, zich ook in het zaad der gemeente, in organischen zin, door alle geslachten heen, onafgebroken voortzet. Deze organische toepassing des heils aan het organisch verkoren zaad der gemeente biedt, in mystieken zin, ons den grondslag voor Gereformeerde bediening van het Sacrament des Doops aan kinderen der geloovigen.

Op het organisch karakter van Gods praedestinatie: verkiezing en verwerping, van Zijne voorverordineering in het algemeen, en van Zijne begenadiging en verharding van het zaad der gemeente in het bijzonder, is in de taal van onze Belijdenisschriften en Formulieren geen sterke nadruk gelegd. Het inzicht daarin is van lateren datum, en ook thans nog geenszins klaar. Zulks verwondere ons niet al te zeer. De kerk der eerste drie, vier eeuwen verkondigde wel de leer van Gods vrije genade en souverein welbehagen, maar hield toch ook min of meer vast, ten deele onbewust, aan eene soort samenwerking van God en mensch in de bekeering des zondaars. Eerst door den strijd tusschen Augustinus en Pelagius werd zij genoodzaakt om zich scherp in te denken op en in duidelijke termen rekenschap te geven van begrippen, als: zonde en genade, souvereine goddelijke praedestinatie en menschelijk wilsvermogen, enz. Doch spoedig daarop besliste de Roomsche kerk voor het Semi-Pelagianisme, doopsgenade, enz. Daardoor werd de ontwikkeling van de Schriftuurlijke leer der genade en van de verbondsgedachte onmogelijk gemaakt. De breuk met Rome ten tijde der Hervorming bracht daarin eene gunstige verandering. Indien men het Roomsche sacramentalisme niet wilde, dan moest men noodwendig omzien naar een nieuwen grond voor den kinderdoop. De Anabaptisten konden dien niet vinden, en braken daarom met den doop der kleine kinderen. De Lutherschen keerden al heel spoedig weer terug tot de Roomsche leer van eene kerkelijke doopsgenade, zij het dan ook in een eenigszins gewijzigden vorm. Het gelukte echter aan de Gereformeerden om de éénheid te zien tusschen het Oude en het Nieuwe Testament, en daarmede tusschen Israël en de Gemeente en Besnijdenis en Doop. Daarmede was de kinderdoop gered. Men ging doopen op grond van het genadeverbond. Evenwel, Israël en de Gemeente, Besnijdenis en Doop waren toch ook weer niet identisch. Men moest dus wel eenig onderscheid maken. De Besnijdenis had nationale uitgestrektheid en vertoonde tevens, in zekeren zin althans, een typisch karakter. Doch in Christus zijn de schaduwen vervuld, en hebben we dus geestelijke werkelijkheid. Daaruit volgt, dat de Nieuw-Testamentische sacramenten slechts den geloovigen Gods genade beteekenen en verzegelen. De zaligmakende genade Gods echter strekte zich reeds onder de oude bedeeling ook tot de kinderen uit, zij doet zulks nu dus zeker, want de genade is niet minder, maar eerder meerder geworden. Ook kleine kinderen, maar dan van geloovigen, kunnen dus genade bezitten, en mogen dus gedoopt worden. De samenhang tusschen ouders en kinderen, ook in de genade, werd opgemerkt in 't licht van het Oude Testament. Oud-Israël strekte ten voorbeeld. Dat deed echter de vraag oprijzen, of men zich dan de verkiezing en begenadiging niet nationaal, of beter nog, algemeen moest denken. M. a. w., is de genade Gods, zij het dan ook in voorwerpelijken zin, *particulier*, of *algemeen*?

Voor die quaestie stond Dordt. Er moest worden beslist over het karakter en de uitgebreidheid van Gods genade, in verband met 's menschen verantwoordelijkheid. En toen heeft de Groote Synode geantwoord, dat God in absolute onafhankelijkheid van den mensch *eene zekere menigte van menschen uit het geheele menschelijke geslacht* ten eeuwigen leven heeft uitverkoren. Tegenover het dwaalgevoelen der Arminianen was die eigenaardige taal noodig. Zij was echter niet bevorderlijk aan de organische opvatting van Gods verkiezende genade. Op den klank af zou zij aanleiding kunnen geven tot eene atomistische beschouwing. Onze vaderen waren echter juist eene organische levensbeschouwing toegedaan. Zij eischten de gansche schepping op voor de eere van Gods Naam. In hunne officieele taal te Dordrecht evenwel hebben zij de praedestinatie-idee te uitsluitend betrokken op het toekomstige lot van den enkelen mensch, en niet

voldoende recht laten wedervaren aan het organische verband der dingen. Dat moest zich wreken, en heeft zich gewroken. Het leven moest naar terreinen worden ingedeeld; de éénheid van het leven uit den wortel der wedergeboorte werd verbroken; en de helderheid in den kinderdoop raakte verloren. Nà 1618-'19 kwam men weer met nationale begrippen en volkskerkideeën aandragen. Daardoor ontstond vaneenscheiding van hetgeen geestelijk samenhoort, en samenvoeging van geestelijk-ongelijksoortigen.

Daartegenover moeten we allereerst de organische gedachte krachtig ontwikkelen.

H. D.

PROF. BERKHOF'S PELAGIANISM

On page eight of the professor's brochure one happens upon the following paragraph: "Eer we dit punt in bijzonderheden bespreken, willen we op enkele wanbegrippen wijzen, die in verband daarmede in omloop zijn. Sommige menschen schijnen behept te zijn met de gedachte, dat dit punt de Arminiaansche leer van een algemeene voldoening (verzoening) bevat, en dus inhoudt, dat Christus werkelijk voor alle zondaren, hoofd voor hoofd, gestorven is; wel niet in den zin dat Hij hen allen effectief zalig maakt, maar toch zoo, dat Hij de deur voor allen wijd geopend heeft, en het nu maar van hunne persoonlijke keuze afhangt, of zij zullen binnentreden of niet. Het is echter volkomen duidelijk voor ieder, die gewoon Nederlandsch lezen kan, dat er geen schijn van die leer in dit punt te vinden is."

The professor avers, does he not? that in the first point of Synod is found not as much as a trace of the Arminian doctrine of general atonement. Anybody, says the professor, able to read "gewoon Nederlandsch" will at once perceive and admit it. We agree with Berkhof, providing the reader is not one whose custom it is to think a little as he reads. But if that reader is one who is wont to look beneath the surface of things, if he is one who is ever mindful of the fact that "schijn bedriegt" — even Satan appears as an angel of light — he will tell you that the first point of Synod is indeed a Pelagian proposition. Consider the first of the three deliverances of Synod. It reads: "God shows grace or favor unto all including the reprobate." That is, there is in this world a visible manifestation of the grace or love of God for the reprobate. The visible manifestation, says Synod, of this love or grace is the offer of salvation made unto him by God through the instrumentality of his servants. I shall quote from the Acts of Synod: "Aangaande het eerste punt, rakende de gunstige gezindheid Gods jegens de menschheid in het algemeen, en niet alleen jegens de uitverkorenen, spreekt de Synode uit dat volgens Schrift en Confessie het vaststaat, dat er, behalve de zaligmakende genade Gods bewezen alleen aan de uitverkorenen ten eeuwigen leven, ook een zekere gunst of genade Gods is, die Hij betoont aan zijn schepselen in het algemeen. Dit blijkt uit de aangehaalde Schriftuurplaatsen en uit de Dordtsche Leerregels II, 5, en III en IV, 8 en 9, *waar gehandeld wordt van de algemeene aanbieding des Evangelies.*" Acta Synodi 1924, p. 145, 146.

Synod asserts that, according to Scripture and Confession, God offers his grace, love or salvation (heil) to all including the reprobate. Now, the proposition that God offers his grace or salvation to all must imply a will and purpose on His part to save all. To maintain on the one hand that God offers his grace or salvation to all but that on the other hand it is not His purpose and design to save all means to make an attack upon the sincerity and integrity of God. Imagine someone offering to another, let us say the sum of five dollars after having determined beforehand not to part with the sum offered. Could it be maintained that the offer was well meant? Could the integrity and the sincerity of the one making the offer be upheld? Indeed, not. If God is offering His grace and love to the reprobate He is dishonest. And that because God is firmly decided not to give or impart the offered salvation unto Him. Berkhof is greatly concerned about the integrity of God. This is evident from the following: "We willen in de tweede plaats wijzen op het feit, dat het algemeen aanbod van genade welgemeend is.... De roeping des Evangelies is welgemeend. Als wij iemand uitnoodigen, doch terzelfder tijd hopen, dat hij de uitnoodiging niet aanvaarden zal, dan is ons verzoek niet welgemeend maar onoprecht." Brochure, p. 18. In respect to the above quotation it should be born in mind that the professor is using the two terms "offer" and "calling" interchangeably. He speaks of calling when he means offer. This is evident from the title of the chapter from which the above quotation is taken. The title reads: "Het Welgemeend Aanbod des Heils."

Berkhof then, deems it necessary to defend the integrity of God. He insists that God means what He says and does when He offers salvation to the rejected ones. But the question cannot be suppressed how God can sincerily be offering salvation unto the rejected ones if He is firmly decided not to give unto them the salvation offered. Such an offer, to be well meant, must imply a will and a purpose on the part of God to bestow the salvation offered and to save the rejected one unto whom the offer is made. And Berkhof himself admits this as we pointed out and proved in our previous article.

Berkhof actually asserts in the December number of the "Reformed Herald" that it is the will, the purpose, the design of God to save the reprobate. Says Berkhof: "Zij (the offer of salvation) is in de eerste plaats eene openbaring van Gods liefde voor zondaren, en van Zijn rijke gunst zelfs over degenen, die Hem tegenstaan, en van *zijn behagen in hun redding van den dood.* Zij is dit voor alle zondaren, *ook voor de verworpenen.*" And again: "Dit wordt in den laatsten tijd ontkend door hen die de algemeene genade loochenen. Zij zien in de prediking des woords voor de verworpenen, die er onder verkeeren

niets dan vloek. God haat hen, *Hij wil hen niet redden.*" Berkhof takes us to task for denying that God wills to save the rejected one. Berkhof's view is, therefore, that God, according to His good pleasure, wills to save the reprobate. We pointed out in our previous article how that the Reformed group of theologians maintain that it is not God's will to save the reprobate. Berkhof, however, is consistent. One must regard the offer of salvation as being motivated by a design or purpose on the part of God to save the reprobate and to grant him the salvation offered, or deny the sincerity of the offer and the integrity of God.

Synod also avered that God offers salvation unto the rejected. Synod also regarded this offer as an expression of a design of purpose on God's part to save the rejected ones and to bestow upon them the offered salvation. Synod regards the offer as a tangable manifestation of God's love for the rejected. Now, it is the height of folly to regard the offer as an exhibition of God's love for the rejected one if it be maintained that God is unwilling to give unto him the salvation offered.

Imagine a man who is deathfully sick. He can take no food. The very odor of food is most offensive to him. The very sight of it greatly intensifies his distress. In comes a physician. He offers food to the sick man with the result that his condition grows worse. Bearing in mind now that the physician is fully aware of the patient's condition, that he can restore the sick man to health if he but wills, bearing in mind that the physician is firmly decided neither to restore nor to grant the food offered, will not Berkhof and the members of Synod, still with us, have to admit that he who asserts that the physician loves the patient and that the offer of food must be regarded as a manifestation of this love is either insane or is mocking or is speaking without first having thought? Let us apply the illustration. The sick man is the reprobate sinner, dead in trespasses and sin. He abhors Christ and cannot will to embrace Him. His whole being shudders at the very sound of the name Jesus. It is true, he may venture into the presence of Christ to be enveloped by the light which Christ radiates. Doing so, however, his condition grows worse and like a sick dog he soon returns to his vomit. Says the Apostle Peter: "But these (the reprobate sinner) as natural brute beasts, *made to be taken and destroyed*, speak evil of the things they understand not; and shall utterly perish in their own corruption;.... For it had been better for them not to have known the way of righteousness, than, after they had known it, to turn from the holy commandment delivered unto them. But it happened unto them, according to the true proverb, the dog is turned to his own vomit again; and the sow that was washed to her wallowing in the mire," II Peter 2: 12, 21, 22. Christ effects him like the deadly fumes arising from a decaying carcass. Says Paul: "To the one we are a savor (taste or smell) of death unto death," II Cor. 2:16. That physician is God. And Scripture plainly teaches (there is not one in the entire Christian Reformed Church ready to deny it) that God is fully aware of the reprobate sinner's condition. Nay more, God's will is the necessity of the reprobate sinner's spiritual and moral condition. God knows how Christ will affect that sinner, and He, God, is firmly decided neither to restore his soul nor to give the Christ which, according to Berkhof and his companions, He, God, is supposed to be offering. Bearing in mind now the spiritual and moral condition of the reprobate sinner, the manner in which the preaching of the Gospel affects him, the unwillingness of God to restore his soul and to give him the Christ offered, bearing in mind that God is aware of the condition of that sinner, that it is his eternal purpose to cast him into eternal destruction, that God's will is the necessity of his moral condition, will it not have to be admitted by Berkhof and his fellows that he who maintains that God out of love is sincerely offering Christ to the rejected ones is either insane, or is mocking God, or is speaking without first having thought? And they do admit that it all sounds very queer and mysterious. But they tell us that this nonsense is found in Scripture, and hence we have to believe it. Permit me to say, that if this nonsense is found in Scripture, the Bible must be regarded as a record of the babblings of insane minds instead of the very word of God.

In fine, one cannot be clinging to the doctrine of absolute election and reprobation and to the doctrine of the absolute depravity of man and yet maintain that God out of love sincerely offers Christ to the reprobate sinner. If the supposed offer of salvation is well meant on the part of God and if He is being pressed by love in making the offer, the reprobate sinner must be able to take the food offered him and relish it and in this case that sinner would not be depraved, or God must be willing to restore his soul so that he can look upon the Christ without experiencing the distress of one smitten with spiritual indigestion. And this later would imply a denial of the doctrine of absolute election and reprobation. They will have to do one of two things, reject absolute election and reprobation or denounce the first point and the second and third point also for that matter.

Further, he who claims that God offers the grace merited by the death of Christ to all and that it is the design and the purpose of God to save all, must say with the Pelagian that Christ is meant for all and died for all. Could God offer His Son unto those for whom He is not destined? Can it be the design and the purpose of God to save those for whom Christ shed not His blood? Should you and I offer to another such things as are not meant for that other? Indeed, not. The things we offer are the things which we may give.

It appears that Berkhof's and Synod's declaration to the effect that the offer of salvation must be regarded as an exhibition of God's love for those whom He rejected is equal unto saying that Christ died for all.

And I repeat, the claim that God offers His son to those whom He rejects and the claim that it is His purpose to save the rejected ones is a denial of the doctrine

of rejection. It is the plain teaching of Scripture that, according to the eternal will and purpose of God the rejected ones should perish. And this is expressing it mildly. Scripture teaches that God's will is the eternal necessity of the reprobate as he appears in the eternal counsel of God that God places him upon the slippery place and casts him into eternal destruction, Psalm 73. It cannot be the eternal purpose of God to cast those rejected into eternal destruction if He offers to them the Christ and purposes to save them. The first declaration of Synod is a denial of the doctrine of rejection and of the doctrine of election as well. God purposes to save all, yet all are not saved. Hence, not God's but man's will prevails. On this basis the doctrine of election is mere fiction. The will of man predominates. Thus it appears that Berkhof's proposition and the first point of Synod as well, is a repudiation of every worth-while doctrine of Christianity.

I am aware of it that the opponent will denounce above cogitations as the musings of a rationalist. And thereupon he, the opponent, shall be compelled to denominate such men as Vos, Bavinck, Hodge, Brakel, in short the entire Reformed group of theologian rationalists. For the above cogitations are found in their writings. (See my article in the January number of "The Standard Bearer.") Permit me to quote Vos once more. Says Vos: "God is stellig van voornemen ze persoonlijk tot de zaligheid te brengen..... Wanneer dit de inhoud des Evangelies was zoo zou metterdaad eene particuliere verkiezing en voldoening daardoor uitgesloten zijn." Vos, Dog., Vol. III, p. 261.

Berkhof and the members of the last Synod may seek to defend themselves by asserting that the offer is conditional. It will avail them nothing. For they regard the conditional offer as a manifestation of God's love to all. Which means that Berkhof and his fellows are giving to the so-called conditional offer a Pelagian interpretation. The destiny of the reprobate is not a settled matter in God's mind. He assumes a waiting attitude and decided what to do with the sinner after the sinner acts and choses.

Danhof and Hoeksema avered from the very beginning that the first point of Synod militates against our Confession. Such is indeed the case. In the Canons of Dordt one may read: "The true doctrine concerning election and rejection having been explained, the Synod rejects the errors of those who teach: That God, simply by virtue of His righteous will, did not decide either to leave anyone in the fall of Adam and in the common state of sin and condemnation, or to pass anyone by in the communication of grace which is necessary for faith and conversion. For this is firmly decreed: 'He hath mercy on whom He will, and whom He will He hardeneth.' Rom. 9:18. And also this: 'Unto you it is given to know the mysteries of the kingdom of heaven but to them it is not given,' Matt. 13:11. Likewise: 'I thank thee, O Father of heaven and earth, that thou didst hide these things from the wise and understanding and didst reveal them unto babes; yea Father, for so it was well pleasing in thy sight,' Matt. 11:25, 26. And again: 'For this was the sovereign counsel, and most gracious will and purpose of God the Father, that the quickening and saving efficacy of the most precious death of His Son should extend to all the elect, for bestowing upon them alone the gift of justifying faith.... that is, it was the will of God, that Christ by the blood of the cross, whereby He confirmed the new covenant, should effectually redeem out of every people, tribe, nation and language, all those, and those only, who were from eternity chosen to salvation.' " Art. 8.

Berkhof asserts in his brochure that it is the height of folly to say that the first point of Synod is in conflict with the Confession. Says Berkhof: "Sommige menschen schijnen behept te zijn met de gedachte, dat dit punt de Arminiaansche leer van een algemeene voldoening bevat, en dus inhoudt, dat Christus werkelijk voor alle zondaren, hoofd voor hoofd, gestorven is..... Het is echter volkomen duidelijk voor ieder die gewoon Nederlandsch lezen kan, *dat er geen schijn van die leer in dit punt te vinden is.*" We shall let the reader judge. Berkhof has the pernicious habit of denying plain facts.

It is plain that Berkhof and the leaders in the Christian Reformed Church will have to do one of two things. They will have to renounce, officially, every important and worth-while doctrine of the Christian religion or reject the first point. Unofficially they have already begun to do this. Let me point to a few things. Prof. Berkhof is saying that it is the design and purpose of God to save those whom God rejected. A statement of this kind is a denial of the doctrine of absolute election and reprobation and the doctrine of the total depravity of man. In their brochures Berkhof and Rev. H. J. Kuiper refuse to place before their readers the plain facts about election and reprobation. Why? In his brochure H. J. Kuiper perverts Scripture in favor of his theory of common grace. This means a denial of the doctrine of inspiration. In my very presence Elder Smit of the Twelfth Street Christian Reformed Church denied absolute election and reprobation. Rev. H. J. Kuiper was also present. He smiled and defended the man. Dr. Beets publicly denounced as Hyper-Calvinism that which is found in Calvin's Institutes and in Scripture. Dr. C. Bouma denied the doctrine of total depravity in my very presence. In his brochure Prof. Berkhof substituted for the doctrine of absolute election and reprobation the Pelagian doctrine of election and reprobation and the Pelagian doctrine of God. Deacon Van Eeuwen of the Hope Christian Reformed Church denied the doctrines of election, reprobation, providence, and inspiration. He did so in my very presence. Dr. Kromminga stated in one of his articles that heaven's doors are open to all. Rev. G. Hoeksema, the champion of orthodoxy in the Christian Reformed Church, may now get busy.

These things need not surprise us. The doctrine of absolute election and reprobation with all the implica-

tions and the propositions that God pressed by love sincerely offers His Son to those whom He rejected can not dwell together in one house. The one is sure to be crowded out by the other. This is taking place in the Christian Reformed Church today.

Prof. Berkhof and his companions refuse to respond to the above charges. It seems to be beneath the dignity of the professor to do so. This need not at all surprise us. For such a reply would have to be a public apology for the manner in which he outrages and misrepresents us in his brochure, and a public admission that he erred grievously. To do this is not easy. It is easier and more convenient, in such cases, to perch one's self upon one's elevated dignity, and hold one's peace and look wise. But what I meant to say is this. Perched up there on our elevated dignity we are tolerably safe. Those whom we have outraged and provoked to anger cannot reach us. Especially not if those wronged have been deprived of all their rights by those in power. Let me conclude by saying that a dignity which exalts itself above plain Christian duty is a dignity which must be regarded as having its seat in the flesh.

In my next article I shall disclose how that the professor substituted for the doctrine of absolute election and reprobation the Pelagian doctrine of election and reprobation.

G. M. O.

PLANT EN STEEN

Als de stormwind kruid en halm
Knakt — en toch maar de arme Plant
Telkens nieuwe knopjes kweekt —
Blijft de Steen, wien storm niet breekt,
Even kalm.

Witbevroren, roodgegloeid,
Heeft de Steen het koud noch warm;
Als het fijngevoelig Kruid
(Dat maar altoos kiemt en spruit)
Rilt of schroeit.

Van den zoelen hemelboog
Regent het op Plant en Steen: —
't Kruid schiet uit in bloesemblad,
Maar de Steen wordt enkel — nat —
En weer droog.

Ongedeerd en ongemoeid
Blijft de Steen — hij blijft ook Stéén!
Ik (en 'k wensch het Jonk en Oud)
Ik ben liever Groenend Hout —
't Lijdt — maar bloeit!

J. P. HEIJE.

DE JONGSTE KERKELIJKE STRIJD

IV. Na de Synode

Inleiding

Nu we de Synode van Kalamazoo besproken hebben en kennis genomen hebben van hare besluiten en van den weg waarlangs ze tot die besluiten eindelijk kwam, verwondert het ons in geen geval meer, dat ze niet de vrucht heeft afgeworpen, dat de strijd, die was ontbrand over het stuk der genade nu was beslist en de rust en vrede terug keerden binnen de poorten van het Christelijk Gereformeerd Sion. Gelet op den geest, die er op de Synode heerschte en in aanmerking genomen het dubbelzinnig karakter der besluiten, kon niemand dit verwachten. Had de breedste vergadering der kerken zich duidelijk en beslist uitgesproken, welke zijde van het geding ze dan ook gekozen had, de geschiedenis na de Synode had zeker een ander verloop gehad, dan ze nu metterdaad gehad heeft. En ze had dit wel gekund, had ze zich slechts gekenmerkt door ietwat meer helderheid van inzicht en daarmede gepaard gaande beslistheid van overtuiging. Immers, in betrekking tot het geding uit leerstellig oogpunt stonden drie wegen haar open:

a) Ze had kunnen uitspreken kort en bondig, dat eene leer van Algemeene Genade niet is te rijmen met de duidelijke uitspraken der Schrift en Confessie. Dan had ze juist gezien en de waarheid gesproken.

b) Ze had het precies tegenovergestelde standpunt kunnen kiezen en verklaren, dat de Gemeene Gratie leer een wezenlijk bestanddeel uitmaakt van ons Gereformeerd geloof. Dan had ze wel gedwaald, maar ze had toch duidelijke, voor ieder verstaanbare, ondubbelzinnige taal gesproken.

c) Of ze had eenvoudig kunnen uitspreken, dat ze zich niet bekwaam achtte, om tot een besliste uitspraak te geraken in het onderhavige geval en de zaak kunnen leggen in de handen van een commissie of eenvoudig laten zooals ze was. Ook dan had de Synode waarheid gesproken, want bekwaam was ze niet.

En uit kerkrechterlijk oogpunt had ze van tweeën één kunnen doen:

a) Ze had de leeraren Danhof en Hoeksema kunnen ontheffen van allen blaam en kunnen uitspreken, dat ze in prediking en geschrifte goed zuiver gereformeerd stonden. Dan had ze de waarheid gezegd en tevens uitgesproken, wat ieders overtuiging was en nog is.

b) Of ze had genoemde broeders eenvoudig en beslist voor ongereformeerd kunnen verklaren. Dan had ze wel haar eigen geweten verkracht en tegen beter weten in gehandeld, doch dat heeft ze nu toch feitelijk ook en dan had ze ten minste met beslistheid gesproken en gehandeld. Ze had dan een commissie kunnen benoemen en de zaak der leeraren bij hunne kerkeraden aanhangig kunnen maken. Ze had dan zeker een ander verloop genomen dan thans.

Doch nu deed de Synode van dit alles niets. Ze gaf

den voorkeur aan dubbelzinnige uitspraken, aan orakeltaal, waarvan ieder kon denken wat hij wilde. Ze nam de Gemeene Gratie aan in hare Drie Punten en sprak uit, dat ze de leer was waarvoor ook zelfs de noodige voorstudie nog ontbrak, om ze als Gereformeerd dogma te aanvaarden. En ten opzichte van ons sprak ze uit, dat wij goed Gereformeerde afwijkende broeders waren. Beslist was de zaak daarmede natuurlijk niet. En het lag wel in den aard der zaak, dat terwijl de broeders D. en H. er op zouden wijzen, dat de Synode niet gehandeld had, een voorstel ter behandeling der broeders had verworpen, hen voor fundamenteel Gereformeerd verklaard had; hunne vijanden allen nadruk zouden leggen op de andere zijde, er op zouden wijzen, dat de Synode Drie Punten had aangenomen, gesproken had van sterke uitdrukkingen en ook zelfs van de afwijkende gevoelens der beide leeraren, en dat ze zich aan deze uitspraken der Synode zouden vastklemmen, ze zouden vergrooten, tot ze voldoende grondig schenen, om ons uit onze kerkelijke positie te verdringen.

De lezer begrijpt, dat we dit laatste met opzet zoo schrijven als we doen. We spreken van onze vijanden, die niet konden rusten eer ze ons uit onze kerkelijke positie hadden verdrongen. De onverkwikkelijke geschiedenis die we na de Synode in Classis Grand Rapids Oost en West hebben doorgemaakt, laat zich nooit verklaren uit een degelijk Christelijk beginsel aan de zijde dergenen, die ons hebben uitgeworpen. Ze laat zich zonder een donkeren achtergrond eenvoudig niet verstaan. Ze kan niet verklaard worden uit liefde tot de Gereformeerde waarheid. Het is maar al te zeer bekend, dat ge deze liefde onder onze leidende predikanten met een kaarsje zoeken moet. En de lezer moet niet vergeten, dat wij ten slotte niet uit onze ambten zijn ontzet om eenige afwijking van de Gereformeerde waarheid. Men heeft lang genoeg vonden gezocht tot men met een schijn van recht kon zeggen, dat we ongehoorzaam waren aan de wettiglijk aangestelde kerkelijke autoriteiten! Of zoudt gij meenen, lezer, dat de zoogenaamde leiders in Jeruzalem niet diep in hun ziel overtuigd zijn, dat ze leeraren met een gezond Gereformeerde beschouwing de kerk hebben uitgeworpen? Ze weten dat allen wel. Neen, een ijveren voor de waarheid, een zorg dragen voor de kerk des Heeren, een waken voor het waarachtige heil der kerk om nu maar niet te spreken van een belangstellen in het behoud van dwalende broederen, kunnen de geschiedenis, die zich heeft afgespeeld in het Christelijk Gereformeerd Jeruzalem, niet verklaren. Er waren gansch andere motieven in het spel. Ge moet een gansch anderen achtergrond u voor de verbeelding roepen, om eenigszins te verstaan, hoe men er toe kon komen twee leeraren, en straks nog een derde, waarvan men wel overtuigd was, dat ze Gereformeerd zijn, af te zetten. Die achtergrond is, wat de raddraaiers in deze geschiedenis betreft, niets anders dan allerlei persoonlijke vijandschap, haat, nijd en jaloezie. Een aangename gedachte is het niet, dat broeders, waarmede men vroeger in één kerkverband leefde, sommigen waarvan men meende geheel en al te kunnen vertrouwen, ten slotte door zulke lage motieven kunnen worden gedreven en zich laten vinden om zulke goddelooze gruwelen te bedrijven. Men strijdt zoolang mogelijk om zulk een gedachte uit de ziel te bannen. Doch als men over alles nadenkt wat er is geschiedt komt men onvermijdelijk altijd weer tot dezelfde slotsom: de feiten laten zich alleen verklaren als ge ze teekent op den donkeren achtergrond van boozen haat en nijd en persoonlijke vijandschap.

Onze vijanden zaten in Grand Rapids. We hebben nu niet zoozeer het oog op de drie oorspronkelijke protestanten W. Hoeksema, J. De Hoog en H. Vander Vennen, schoon we voor het geestelijk beginsel vooral der beide eersten, door de ervaring gedrongen, al bitter weinig respekt hebben. Zij waren ten slotte slechts instrumenten van anderen en hebben zich tot op zekere hoogte laten verleiden. Neen, we hebben het oog op de leidende predikanten in Grand Rapids en op de Theologische professoren. Op hen rust de grootste verantwoordelijkheid in heel deze geschiedenis. Het gaat niet aan, om heel den achtergrond te schilderen. Veel is er geschied in het donker, waarop zeker het rechte licht niet zal vallen voor den dag des oordeels. Maar het gelukt de duisternis toch niet altijd om geheel geheim te blijven. Gewoonlijk zijn er althans wel teekenen, die verraden, dat men bezig is werken der duisternis te verrichten. Zoo was het ook hier. We herinneren aan het gesprek van Mr. Vander Mey, de welbekende collectant voor de Theologische School, met eenige leeraren in Holland gehouden, de getrouwe weergave waarvan we nog altijd in ons bezit hebben. Toen reeds, nog vóór de Synode immers, gaf deze heer het als zijn gedachte te kennen: "Hij moet er uit, maar hoe krijgen we hem er uit? Met de Confessie zal het niet gaan!" Een schoon staaltje van strijden uit liefde tot de waarheid, voorwaar! Wij herinneren aan het feit, dat G. Hoeksema, leeraar van Bethel's gemeente, in 't geniep protesten schreef voor zijn familieleden, de drie protestanten in Eastern Ave.'s gemeente. We brengen voor de aandacht het feit, dat op een der vergaderingen der classis, gehouden Nov. 1924 in de kerk aan Neland Ave., mijn buurman in de bediening, W. Kuipers, predikant te Dennis Ave. zich ter kwader ure het onbezonnen woord liet ontglippen, dat men op mijn zaak moest ingaan, want dat er een eind moest komen aan dat over en weer geloop! De broeder had het oog op het feit, dat velen van zijne gemeente de diensten bezochten in Eastern Ave. Een ernstige grond voorwaar, om eene zaak te behandelen op een classicale vergadering! We herinneren aan het feit, dat de protesten tegen ons, die voor den kerkeraad waren bestemd, alle in gedrukt formaat verschenen, op elkander geleken als twee druppels water, ten getale van 500 waren gedrukt en gratis werden verspreid. We herinneren er ook hier weer aan, dat M. M. Schans, destijds leeraar te Kellogsville met een instructie van zijn kerkeraad ter classis kwam, die in gedrukt formaat reeds enkele weken vóór de vergadering der classis verspreid was, maar die door zijn kerkeraad was verworpen; alsmede, hoe hij zichzelf op heeterdaad

betrapte, toen hij eerst voorgaf, dat het protest door hem alleen was opgesteld, doch even later in het vuur van zijn rede zich liet ontvallen, dat andere broeders hem hadden geholpen! We wijzen op het ontegenzeggelijke feit, dat de dingen, die voor de vergadering der classis zouden komen in de onderhavige zaak, reeds door de leiders waren besproken en beslist eer nog de classis vergaderde. Men had zijn program van actie gereed. En, om niet meer te noemen, brengen we in gedachtenis, dat de Theologische Professoren, door de Classis verzocht zijnde om haar met advies te dienen (ook iets dat vóór de vergadering aldus besloten was), er de voorkeur aan gaven, om niet openlijk op de vergadering der classis, maar als apart lichaam vergaderende, zonder de vergaderingen der classis bij te wonen, in het geheim hunne besprekingen te houden en hunne adviezen te formuleeren. Zet nu naast al deze feiten eens even het feit, dat nog nimmer een beschuldiging van ongereformeerdheid tegen ons werd gehandhaafd en dat men ons ten slotte uitwierp omdat we ongehoorzaam waren aan de wettiglijk aangestelde kerkelijke autoriteiten (in dit geval een weigeren, om ons te laten verpletteren met onze gemeenten, door de aldus in beweging gezette kerkelijk-politieke machine), en hoe zoudt ge toch de conclusie kunnen ontkomen, dat niet liefde tot de waarheid, maar haat en vijandschap van de zijde der tegenstanders den donkeren achtergrond vormen, waarop ge alleen u de geschiedenis eenigszins helder kunt voorstellen? Geef in de handen van zulke vijanden besluiten zooals ze genomen werden door de Synode van 1924 en het is duidelijk, dat alles in het werk gesteld zou worden, om ons uit onze kerkelijke positie te verdringen.

Hoe deze kennelijke vijandschap te verklaren? In het algemeen, en uit het oogpunt van beginsel, kan dit verklaard worden uit het feit, dat bij velen der leiders in Jeruzalem alle liefde voor de Gereformeerde waarheid en een wandel overeenkomstig die waarheid ten eenenmale ontbreekt. Velen zijn dood voor die waarheid, natuurlijk vooral als het aankomt op de gehate beschouwing van eene verkiezing en verwerping. En er zijn er ook, die haar bepaald haten. Een scherp staaltje hiervan kunt ge lezen in hetgeen voor het wereldlijke gerecht door deze "broeders" bij monde van hun advokaat werd voortgebracht als een laatste argument om de gebouwen van Eastern Ave. meester te worden. Natuurlijk houden we de broeders aansprakelijk voor het woord van dezen mensch. In de eerste plaats waren ze tegenwoordig toen dit argument gemaakt werd voor het gerecht. In de tweede plaats heeft dezelfde advokaat ons meermalen betuigd, dat het in het geheele geding om niets anders ging dan om de leer der verkiezing. Men wilde deze leer niet en dat juist prees hij in zijne cliënten. In de derde plaats is het stuk, zooals dat ook in druk verscheen en naar het Hoogste Gerechtshof van Michigan werd verzonden, in hunne handen en lazen we nooit een woord van kritiek. Dr. Beets prijst immers het werk van den bekwamen advokaat! En eindelijk is het stuk ook onderteekend door Dorr Kuizema, advokaat, lid van een onzer Christelijke Gereformeerde kerken in Grand Rapids. Het stuk waarop we het oog hebben luidt, getrouwelijk vertaald, als volgt (onderstreeping is van mij, H. H.):

"Zij het ons vergund ten besluite eenige opmerkingen te mogen maken, die den achtergrond raken van heel deze zaak en de werkelijke oorzaak van de onderhavige controvers. Er kan geen twijfel bestaan of de betreurenswaardige toestand in deze gemeente is het onmiddellijke gevolg van de sterke persoonlijkheid van beklaagde, Hoeksema. Hij wordt gedreven door een geest, die onwillig of onbekwaam is, om den waren geest des Christendoms, zooals die door zijn kerk verklaard is, te verstaan. Het is geen wonder, dat de beklagers en de kerk in het algemeen niet kunnen voortgaan in gemeenschap met hem God te dienen. Een staaltje van zijn leer wordt gevonden op pagina 149 en 153 van de "record." Hij beweert dat als een natuurlijk mensch, dat is, een der niet-uitverkorenen, iemand met een gebroken been uit de goot zou halen en naar een hospitaal zou vervoeren om behandeld te worden, dat dit zonde is. Dat als een geneesheer een niet-uitverkorene zou zijn, en een man in zijn lijden zou behandelen, dat dit zonde is. Het maakt geen verschil, hoe goed en liefderijk een daad iemand ook zou mogen verrichten, als hij tot de niet-verkorenen behoort, dan is dit alles zonde voor God.

"Zijne houding smoort alle werkelijke Christelijke ontwikkeling. Hij leert, dat er geen gunst, geen hoop, geen goedgunstigheid of genade Gods betoond wordt aan het menschelijk geslacht in het algemeen. De natuurlijke mensch (unsaved) is onbekwaam om iets anders te doen dan daden der zonde. De meest menschlievende daad, of de meest waardige liefdadigheid door den natuurlijken mensch verricht is slechts zonde voor God. De algemeene broederschap des menschen kan geen plaats vinden in zijn religie, niets dan de haat Gods over allen, die niet zijn verkoren ten eeuwigen leven. Voor de niet-uitverkorenen wordt God werkelijk een monster. Voor hem kan hij geen gunst, geen hoop, geen goedertierenheid vinden in Gods oogen. God is de eeuwige vijand der niet-uitverkorenen. *Van zulk een voorstelling van God moeten de aanklagers niets hebben. Niet alleen zij, maar ook de Christelijk Gereformeerde Kerk ontkennen zulk een leer als zou ze komen van een God der liefde.* Zulke leerstellingen van beklaagde Hoeksema zijn gegrond op pure sophisterij. De Kerk door hare synode, heeft in haar leer wel gevonden zekere gunst of vergoeding (loon) voor waardige daden der niet-verkorenen. Mr. Hoeksema ontkent dit en beweert, dat de geheele kerk dwaalt en dat hij is de ware vertegenwoordiger zijner kerk. Hij beweert, dat wijlen Dr. Kuyper, door alle kerken erkend als de eminente theoloog des tijds, ten eenenmale dwaalt.

"Mr. Hoeksema heeft zekere macht in den kring zijner kerken. Deze macht zou eigenlijk een kalmeerenden en terughoudenden invloed op zijne handelingen moeten oefenen, maar, bekleed met een weinig gezag, zou hij, door zijne leer en handelingen, de engelen doen weenen. *Naar zijn toeleg zou hij deze leer der verkiezing, die zelfs zooals beweerd wordt door Joh. Calvijn een 'decre-*

tum horribele' genoemd werd, nog afschuwelijker maken. Hij zou gaarne van een God der liefde een tyran maken. *Deze beklaagde heeft in zich den geest des heerschers, die altijd de geest van den antichrist is,* hetzij dat ge er mee in aanraking komt in huisgezin, in den handel, in de politiek of in de kerk. Niemand is meer in de verleiding om heerschzuchtig te worden dan hij, die zich inbeeldt, dat hij met een bovennatuurlijke opdracht tot zijne medemenschen komt.

"De geschiedenis geeft geen voorbeelden van werken van trotschheid, die ook maar eenigszins te vergelijken zijn met den hoogmoed van den geestelijken leider. De meest hatelijke en trotsche tyrannie werd in praktijk gebracht door inquisiteurs. Hier nu hebt ge het verbazingwekkende schouwspel van een jongen man, een vloeienden spreker, van krachtige persoonlijkheid; en toch met ideeën, die, terwijl ze misschien een plaats hadden in de middeleeuwen, *zeker geen plaats voor het hol van hare voeten moeten hebben in de huidige intellectueele wereld.* Kennelijk is het, dat Mr. Hoeksema in een verkeerde omgeving leeft. Hij behoort tot de middeleeuwen. Zijne beschouwingen passen niet in het raam van eenige houdbare beschouwing van God. Hij openbaart den geest van den tijd der inquisitie. Hij kan zich niet voorstellen, dat er nog een geheel van leerstellingen zijn kan met gezag buiten zijn eigen geliefdkoosde theorieën. Zoo moet hij zich dan wel aan de geheele samenleving opdringen als de eenige man, die het rechte voor heeft. Deze beslistheid van overtuiging van Mr. Hoeksema is de geest des tijds toen menschen gefolterd werden om hunne belijdenis. Hij is niet progressief en gelooft niet dat er nog meer licht uit Gods Woord schijnen kan. Maar hij beroept zich op zeer verouderde theorieën, die in den loop der tijden door vergaderingen van menschen, op redelijke wijze zijn gewijzigd. Hij is een dramatisch zielkundig raadsel. Hij is de verpersoonlijkte zelfzucht.

"Wanneer een Christelijke leeraar zichzelf verhoogt en den gewichtigen toon aanslaat van iemand, die ex-cathedra spreken kan, zondigt hij tegen het woord en den wille Gods. Onder de oorzaken, die medegewerkt hebben om de priesterschap in Christus' kerk te verhoovaardigen, mag de heerschzucht der priesters zelf zeker wel als niet de minst voorname aangemerkt worden. Waar is het, dat deze overdreven beschouwing van de plaats en de taak der Christelijke bediening des Woords meer dan eenige andere oorzaak er toe bijgedragen heeft, om de menschen van het geloof in Christus te vervreemden. Het kwaad door heerschzuchtige geestelijken bedreven volgt hen na, terwijl ze voor eigen zielen verbeuren de nederigheid en ootmoed en zachtmoedigheid, zonder welke ze geen plaats hebben voor God, en geen betrekking op Hem. De heerschzuchtige geest, als hem den vrijen teugel gelaten wordt, werkt verwoestend. Hoogmoed vernietigt alles wat door nederigheid wordt aangeduid. De zonde van Mr. Hoeksema en van zijn kerkeraad bereikt haar geestelijk toppunt in Milton's aartsengel, die liever in de hel regeerde dan te dienen in den hemel."

Deze gruwelijke taal ligt nu en tot den dag des oordeels voor de verantwoording van degenen, die ons de rechtzaak aandeden en wier namen op het titelblad voorkomen van het boeksken, waaruit we aanhaalden; zoowel als van de getuigen, die in deze zaak dienden, met name Beets, Van Dellen, Volbeda, Meeter, Bouma, die met hunne namen er in vermeld, dit boeksken, zonder protest of tegenspraak, naar het Hoogste Gerecht van Michigan hebben laten verzenden.

Tot aan den dag des oordeels, broeders, tenzij ge door schuld verslagen over uwe gruwelen, vóór dien dag op de knieën voor God komt en voor de wereld uitspreekt, dat ge zulke taal niet langer voor uwe rekening wilt hebben!

Doch tevens is deze taal kenschetsend in betrekking tot den achtergrond, waarop alleen de geschiedenis, die zich in Grand Rapids heeft afgespeeld, kan worden verstaan.

De volgende maal hierover meer, D. V.

H. H.

PREDESTINATION

III

—Pelagian—

In our previous article we tried to make clear that the Augustinian view of predestination does not take away all motive for human exertion as the Pelagians charge. We have stated that every man has every reason in the world to act as though his good actions are worth while. The only reason for this kind of action can alone be found in the unconditional predestination of God. God reveals not only His covenant blessing to His own, but He also reveals to all people His covenant curse. God justly determines each man's position at birth. Whether we are born rich or poor, in Christianized lands and from believing parents and a thousand other things are all wisely determined by an absolutely just God. God actually secures the law of human responsibility by His unconditional decree of predestination, since only on the basis of such a decree motivated human exertion has a place in life. The statements so often made against us that we take away human responsibility are nonsensical. The picture which some have of reprobates being willing and desirous of salvation but eternally damned because of God's decree of predestination is a picture outlining in sharp relief the ignorance of some people.

Our Standards call the decree of predestination a terrible decree for the indifferent, but urge upon the seeking soul to be steadfast in the use of the means of grace and to persevere in seeking the assurance of the religion of Christ.

In this paper we desire to discuss a still more important charge which Pelagians always bring against the Augustinian view of predestination. The Pelagians

always have this argument on the tips of their tongues, that Augustine's view of predestination makes God the author of sin. And a second argument with which they seek to tantalize us is that no man is assured of his salvation which certainly ought to be the case if God without any respect to the merit or demerits of certain people has ordained to eternal life, while others are destined for eternal condemnation in the dismal abodes of hell.

And if these arguments are heard for the first time, many devout people are willing to agree and are ready to consent to a softening and a conditioning of the Christian and Biblical view of predestination. And because Christians very seldom live in the assurance of salvation they imagine the Pelagians marvels in Scripture interpretation, when the Pelagians in their lofty and haughty pride dare to insinuate that no man is assured of his salvation in Christ.

We have, indeed, every reason to be careful with the argument presented by our antagonists that we with Augustinians of old make God the author of sin. For sin is punished with eternal damnation and without sin no man is condemnable. Hence if God has been pleased to reprobate some men unto eternal death, then God must have actual sin and sins to punish with everlasting hell-fire. And if we allow that God has wrought all things according to His good pleasure, even the wicked unto the day of evil, then the opponent pertly remarks that we make God chargeable with sin. We have every reason to be careful with this argument for the correct interpretation of various Scripture passages are connected with it, God Himself must remain God in all his adorable purity and righteousness ,and we, undoubtedly, will have occasion to say that it is possible to place us before Scripture problems which are not to be solved by the minds of mortal men.

Insofar as the Pelagian tries to tantalize us with the statement that no man is assured of His salvation we can be more at ease, since the Bible affords abundance of proof to the contrary.

Let us, however, first catch the meaning of the Pelagian when he charges that Augustine and we make God the author of sin. We shall make certain admissions right from the start. There is no question of it, men appear in God's eternal decree of predestination as destined for eternal life or eternal death. This is our first admission. Neither is any man predestined to life *because* of foreseen good works or faith or any such thing. This is our second admission. Neither is any man predestined unto eternal death because of an abundance of sins. He is predestined to receive punishment for his sins but no one is predestined to be kept from eternal life because of foreseen unbelief and other sins. Let this be our third admission. Fourthly, we grant that God is the Supreme Ruler and Sovereign God of Providence who regulates all events and happenings in history. No man nor anything nor any quality nor any merit or demerit attaching to any thing or being can be opposed to God's will. In short, everything and every being is as it is and shall be as it shall be because God has thus willed all things and consequently rules and guides and determines. No: sin is in the hearts of men against God's will, but: sin is in the hearts of men because God has willed it to be so. Fifthly, we admit that all sin is punishable with everlasting death and everlasting death the reprobates are certain to receive. Reprobates cannot receive eternal life because God has reprobated them, but reprobates certainly shall receive eternal death which shall prove to be a just reward for their sins aganst the Most High God. If sin had not come there could never be a group of men receiving eternal death justly. Yet God willed that sin should come and become the cause for the just punishment of eternal damnation for which the reprobates were destined.

He who reads these things is inclined to hesitate and to weigh the Pelagian charge against us. It amounts to nothing less than this that God is the originator of evil. Not Satan, nor man is the first cause of sin, but God Himself. God willed that there should be sin, he created it, he made it, he planted it in the being of Satan, he planted it into the bosom of men. And conceived of in this way, this charge becomes a terrible one, enough to make one shudder, for it robs us of the purity, holiness and righteousness of our Covenant God. But the Pelagian means far more than ordinarily supposed to lay in this charge, n. l. that God is the origin of the first sin, but since the Pelagian believes that we make men willless, God is the Prime Actor in every deed of evil by men. For this reason, the argument discussed in the previous issue is of great importance, especially from the viewpoint of the Pelagians. God thus is charged with the first sin not only, but He is also charged with practically every deed of sin throughout history.

But we shall not stop at this stage which is sufficiently grewsome. We must see that this charge which Pelagians bring is undeniably linked up with various Scripture passages that also apparently teach the same idea with which the Pelagians charge all believers in an unconditional predestination. If now Scriptures teach what Pelagians deny in their fight against us, then we can be at ease, for we do not dare to add or detract from Scripture. It is for us the infallibly inspired Word of God. But because Scripture also *apparently* teaches what the Pelagians charge us with, we shall not hesitate to look the argument squarely in the face and we shall allow the light of Scripture to play the most important part in our answer to the charge which Pelagians bring against all those who believe in unconditional predestination. For this reason we cite a large number of texts as follows:

Proverbs 16:4: Jehovah hath made everything for its own end; yea, even the wicked for the day of evil.

Psalm 33:15: He that fashioneth the hearts of them all, that considereth all their work.

Isaiah 6:10: Make the heart of this people fat, and make their ears heavy, and shut their eyes; lest they see

with their eyes, and hear with their ears, and understand with their heart, and turn again, and be healed.

2 Sam. 16:10: And the king said, What have I to do with you, ye sons of Zeruiah; Because he curseth, and because Jehovah hath said unto him, Curse David; who then shall say, Wherefore hast thou done so?

Joshua 11:20: For it was of Jehovah to harden their hearts, to come against Israel in battle, that he might utterly destroy them, that they might have no favor, but that he might destroy them, as Jehovah commanded Moses.

I Kings 22:23: Now therefore, behold, Jehovah hath put a lying spirit in the mouth of all these thy prophets; and Jehovah hath spoken evil concerning thee.

Exodus 4:21: And Jehovah said unto Moses, When thou goest back into Egypt, see that thou do before Pharoah all the wonders which I have put in thy hand: but I will harden his heart and he will not let the people go.

Exodus 14:17: And I, behold I will harden the hearts of the Egyptians, and they shall go in after them: and I will get me honor upon Pharoah, and upon all his host, upon his chariots, and upon his horsemen.

Isaiah 63:17: O Jehovah, why dost thou make us to err from thy ways, and hardenest our heart from thy fear?

Isaiah 19:14: Jehovah hath mingled a spirit of perverseness in the midst of her; and they have caused Egypt to go astray in every work thereof, as a drunken man staggereth in his vomit.

Psalm 105:25: He turned their heart to hate his people, to deal subtly with his servants.

Acts 2:23: Him, being delivered up by the determinate counsel and foreknowledge of God, ye by the hand of lawless men did crucify and slay.

Acts 4:28: To do whatsoever thy hand and thy counsel foreordained to come to pass.

Acts 3:18: But the things which God foreshowed by the mouth of all the prophets.

Acts 14:16: Who (by direction) in the generations gone by suffered all the nations to walk in their own ways.

Confer also the following texts: 2 Thess. 2:9-12; Luke 24:26; Mark 4:12; Luke 8:10; Joh. 12:40; Acts 28:26; Rom. 11:8; and especially Rom. 9:21: Or hath not the potter a right over the clay, from the same lump to make one part a vessel unto honor, and another unto dishonor?

With such texts as the above before us, we need not hesitate to admit that sin is in the world by the will of God. There is no evil under the sun which is unknown to the Lord. No happening whatsoever is present without the knowledge and the consent and the permission and the will of God. No truly Reformed man will ever deny this. But this must be correctly acknowledged. These statements can be freely made, provided they are conceived of in the correct way. But these statements must be taken in that manner whereby the charge of the Pelagians that we by our predestination make God the author of sin is conclusively denied. Never do we make God the author of sin in the Pelagian sense.

There is a sense in which it may freely be confessed that God is the author of sin. God never cherished evil in his heart. God must remain the absolutely, perfectly adorable righteous God. For the Almighty is averse to unrighteousness and He abhors evil. He hates it. Neither is there any defilement whatsoever in His being or in His willing. All his actions are judgments of condemnation over sin. "If by the author of sin be meant the sinner, the agent, or the actor of sin, or the doer of a wicked thing—so it would be a reproach and blasphemy to suppose God to be the author of sin." .. "But if by author of sin is meant the permitter or non-hinderer of sin, and at the same time a disposer of the state of events in such a manner, for wise, holy and most excellent ends and purposes, that sin, if it be permitted and not hindered, *will most certainly follow*, I do not deny that God is the author of sin; it is no reproach to the Most High to be thus the author of sin." .. "The Divine Being is not the author of sin, but only disposes things in such a manner that sin will certainly ensue." But it must be remembered in this connection that God most assuredly has willed to dispose events in such a way that sin follows: God is not only a permitter and non-hinderer of sin, but God has also willed that sin should attach to His moral and rational creatures. God has willed sin and unto that end He has arranged events and circumstances that sin would come through the action and reaction of His morally responsible beings. "There can be and is a purpose of God which is not an *efficient* purpose. It embraces the voluntary acts of moral beings, without creating those acts by divine efficiency." But the efficiency which is here spoken of does not preclude that God is the disposer of events as mentioned above; nor does that word mean that God is not the giver of power and talent which men are free to use in sin.

God has decreed to create, and himself to act, in such a way, that responsible creatures, will of their own free choice, commit sin, God determines upon his own acts, foreseeing what the results will be in the free acts of his creatures, and so he determines those results.

True, it has always been more or less of a mystery to the Church how sin could possibly enter into a world wherein all the creatures of God were good, yea, very good. This point has never been agreeably explained. No, it is not difficult to understand how sin goes from one generation to the next, how the father generates children who in turn are sinful and perform sinful deeds. The nature of sin joined to the organic root of mankind spells a wicked mankind throughout history. And though this spread of sin be incapable of demonstration, yet we have various analogies in the physical world-order, which serve to enlighten our minds and understanding. An evil man generates an evil son, similar to the evil tree producing evil fruit. The spread of sin can at least be grasped by the mind. But the problem is: How is it possible

for sin to enter into a morally perfect world? How could sin enter into the righteous bosom of the now fallen Satan? And in what way could sin enter Adam's heart? And then we, as Reformed people, maintain that God does decree sin in the sense of embracing in his plan the foreseen transgressions of men, while at the same time we maintain that these foreseen transgressions are chargeable wholly to men and not at all to God.

This is evident from Scripture's characterization of sin. Sin is transgression of God's law. Since this law proceeds from God, he can never be charged with sin, for this law is given for creatures and not for the law-giver. There is no sin when there is no law. God does not have this law for His being and actions. For God there is no other law than the law of His own being. If God denies the law of His own being, then God becomes the transgressor. And in the law of God's own being, there is the element of Divine Will, which has willed and wills the self-revelation of God and his attributes by sin and death as some of the means. Hence, sin is in the world, in a certain sense, by the *necessity of the Divine will.* But the Divine willing is never sinful, though there is a Divine willing concerning sin, and Divinely willed providential preparations for the coming and maintenance of sin.

Yet we must not blame or charge God with a *faulty* creation in which sin came as a consequence. God's decree does not make God the author of sin, but the author of free beings who are themselves the authors of sin. God does not decree efficiently to work evil desires or choices in men. He has decreed sin in the sense of decreeing to create and preserve those who will sin; in other words, he decrees to create and preserve human wills which, in their own self-chosen courses, in Divinely arranged circumstances, will be and do evil. God's decree concerning sin may never be taken as the decree to produce sin solely by divine efficiency. And God's decree concerning sin is right, and to be praised. If God's holiness and wisdom and power are not impugned by the actual existence of moral evil, then neither are they impugned by the original decree that it should exist. *Far* is the Almighty from unrighteousness!

Thus, though the problem of the origin of evil, largely remains a mystery, God, at any rate, is retained in His Divine purity and righteousness, as well as in His omniscience and omnipotence. Thus, evil cannot be referred to as a principle limiting the divine power, so that God's omniscience and omnipotence are impugned. Thus also, the coming of evil cannot be ascribed to a want or defect in God himself: either his imperfect wisdom or his imperfect goodness. And in this way, we can with consistency attribute sin in the human race to the particular transgression of the first man.

And we also hold human beings responsible. Adam is responsible for his transgression of God's law, irrespective of how circumstances and conditions were providentially arranged for his fall into sin. Adam was created *changeably good!* He had sufficient resources to withstand temptation. True, he was subject to the law of organic development. There was revealed to him a ladder of progress. His knowledge, righteousness and holiness were capable of strengthening. An experiential knowledge of good and evil were open to him! But only to be reached in one way, n. l. in the way of covenant obedience.

This ideal Adam could rightfully long for. But Satan induced him to try another way in which to reach this ideal. And Adam succumbed! But Adam was responsible. God created him good, created him with ability to reach a loftier height of goodness and showed him the divinely approved way of obtaining it. Satan offered another way. But man is responsible for following the suggestion of that serpent. Even when God turns the evil conduct of man for good as in the case of Joseph's brethren, man is responsible for the conduct. Tetzel's preaching on Indulgences served to bring the Reformation; but Tetzel is responsible for his preaching.

God has willed that evil should be for the purpose of revealing himself as unalterably opposed to sin. Moral evil was not unforeseen and independent of God's will; nor was evil unpreventable for God, for it was God's wise and sovereign will to "institute and maintain a system of which moral evil is an incident, rather than withhold his self-revelation or to reveal himself through another system in which moral evil should be continually prevented by the exercise of divine power."

If we turn to our Confessional Standards for an answer to the problem which is involved here, then we find no solution. But we do find an unequivocal statement of both election and reprobation, and in the strongest terms. The doctrine of predestination is unhesitatingly affirmed. In the First Head of Doctrine, Art. 15 we read: "What peculiarly tends to illustrate and recommend to us the eternal and unmerited grace of election, is the express testimony of sacred Scripture, that not all, but some only are elected, while others are passed in the eternal decree; whom God, out of his sovereign, most just, irreprehensible and unchangeable good pleasure, hath decreed to leave in the common misery into which they have wilfully plunged themselves, and not to bestow upon them saving faith and the grace of conversion; but permitting them in his just judgment to follow their own ways, at last for the declaration of his justice, to condemn and punish them forever, not only on account of their unbelief, but also for all their other sins. *And this is the decree of reprobation which by no means makes God the author of sin,* (the very thought of which is blasphemy) but declares him to be an awful, irreprehensible, and righteous judge and avenger thereof."

We are particularly glad with this article in our Confession. It asserts as strongly as we do that God has decreed election and reprobation, and that this decreeing of God does not make God the author of sin. In this connection we are reminded of the reprehensible protests at the Synod of 1924 against Revs. H. Danhof and H. Hoeksema. A man like Vander Mey had the wicked

audacity to charge that Danhof and Hoeksema made God the author of sin. Why? Because they taught election and reprobation as the Confession does. It is as clear as day that Danhof and Hoeksema were in good company, but Vander Mey brought forth out of hell the Pelagian charge: those men make God the author of Sin. And the last Synod allows him to bring such a charge without a word of admonition.

I agree that we are here face to face with a problem. A problem which has perplexed the church of Christ for many centuries. No one has ever given a solution. If God has willed sin to be, and if God works out his unchangeable will, then our logic would say: God is the author of sin. But our faith says on the basis of God's Word: God is irreprehensible, and righteous! But then we do not proceed to tone down the doctrine of God's decrees. We accept this doctrine. And we accept the problem along with it.

Undoubtedly this problem can be limited. In treating such a problem irrelevant questions must first of all be removed. Usually such a problem as this one can be limited to one or two questions, which form the heart of the problem. To me, it seems that this question or problem will come to a limitation when we constitute an innocent limitation in Adam and perhaps in Satan, whereby Adam, under the proper conditions, freely and rightly desiring to reach a higher plane of moral and conscious life, presented with two proposed ways of obtaining his desire, follows the way of least resistance, and thereby originates sin in humankind. The entrance of sin in Satan is still another matter which we will not dwell on now. Perhaps a diligent study of religious and biblical psychology would brush away very much irrelevant matter and grant us a point of light towards the limitation of this problem.

We can be more brief with the Pelagian charge that *no one is assured of salvation in this life.* A few years ago a Chr. Reformed minister, a doctor of theology, preached on the five wise and five foolish maidens. He began his sermon by stating that no one in his audience could be certain of salvation until death ushered into the eternal home. Later on, when on house-visitation, he denied that he had ever made such a statement. And well that he did so, for otherwise there would have been a struggle long before this for the undersigned. But fortunately (?) for that pastor there was no Paul in his audience, nor a Job, nor any of the other patriarchs. Yet we were there, and when we left the church, in a very dissatisfied mood and had arrived home, we read in our Standards: "The Synod rejects the errors of those who teach: That there is in this life no fruit and no consciousness of the unchangeable election to glory, nor any certainty, except that which depends on a changeable and uncertain condition. For not only is it absurd to speak of an uncertain certainty, but also contrary to the experience of the saints, who by virtue of the consciousness of their election rejoice with the Apostle and praise this favor of God, Eph. 1; who according to Christ's admonition rejoice with the disciples that their names are written in heaven, Luke 10:20; who also place the consciousness of their election over against the fiery darts of the devil, asking: 'Who shall lay anything to the charge of God's elect?' Rom. 8:33."

If no one can be assured of salvation in this life what reason would Paul have to urge on us to make our calling and election sure? It would have been foolish for him to speak of the indwelling Spirit as an earnest of the inheritance in Ephesians. Nor could we conceive of these words as infallibly inspired: Nevertheless, the firm foundation of God standeth sure, having this seal: The Lord knoweth those that are his own, and, every man that nameth the name of Christ, let him depart from iniquity. With what propriety could Job declare: I know that my Redeemer lives? Must we conceive of Peter's words: Elect according to the foreknowledge of God—as fruit of his impetuosity and unrestrained boldness? Were Paul's words: Henceforth there is stored away for me the crown of righteousness—no more than delusion? Not at all! All these point to the certainty which a Christian can have of his salvation. And this assurance all Christians should strive for. Paul admonishes the Colossians to allow the peace of God to rule in their hearts, Col. III:15.

As we have accepted Christ Jesus, so let us also walk in Him; rooted and built up in Him, and established in the faith, abounding in thanksgiving.

B. J. D.

GODS DWINGENDE HEERSCHAPPIJ

Het Synodaal Confessioneel bewijs voor het tweede punt is ontleend aan artikelen 13 en 36 van de Nederlandsche Geloofsbelijdenis. Gelijk uit de reeds besproken Schriftuurplaatsen, zoo blijkt, volgens de Synode, ook uit deze artikelen, "dat God door de algemeene werkingen Zijns Geestes, zonder het hart te vernieuwen, de zonde in haar onverhinderd uitbreken beteugelt, waardoor de menschelijke samenleving mogelijk is gebleven." De Synodale commissie in re de Gemeene Gratie-quaestie haalde daaruit slechts de twee volgende korte passages aan:

Art. 13: "Waarop wij ons verlaten, wetende dat Hij de duivelen in den toom houdt en alle onze vijanden, die ons, zonder Zijne toelating en wil, niet schaden kunnen." En:

Art. 36: " .... willende, dat de wereld geregeerd worde door wetten en politieën, opdat de ongebondenheid der menschen bedwongen worde."

Vóór de Synode van 1924 werd ook nog aangehaald uit de Voorrede op de Dordtsche Leerregels: "Maar de goede Herder, die zijne kudde, voor welke Hij het leven heeft gelaten, zeer volstandiglijk bemint, heeft het woeden der vervolgers steeds ter rechter tijd en door zijne uitgestrekte hand, dikwijls wonderlijk, ter neder gezet en

de kromme wegen en bedriegelijke raadslagen der verleiders ontdekt en te niet gedaan; in beide bewijzende, dat Hij waarlijk bij zijne Kerk tegenwoordig is. Hiervan hebben wij een zeer klaar bewijs in de Historieën der godzalige Keizers, Koningen en Prinsen, dewelke de Zone Gods zoo menigmaal tot hulp van zijne Kerk heeft verwekt, met eenen heiligen ijver zijns huizes ontstoken, en door hunnen dienst niet alleen het woeden der tyrannen *bedwongen,* maar ook zijne Kerk, wanneer zij met valsche leeraars te strijden had, tegen hen met middelen ter genezing van heilige Synoden voorzien," enz.

Hieraan had men zeer gepast nog kunnen toevoegen uit Art. 37, dat de gedachtenis van het laatste Oordeel voor de vromen en uitverkorenen zeer wenschelijk en troostelijk is; "dewijl alsdan hunne volle verlossing volbracht zal worden, en aldaar zullen ontvangen de vruchten des arbeids en der moeite, die zij zullen gedragen hebben; hunne onnoozelheid zal van allen bekend worden, en zij zullen de schrikkelijke wrake zien, die God tegen de goddeloozen doen zal, *die hen getiranniseerd, verdrukt en gekweld zullen hebben in deze wereld.*" Want immers, "de Zone Gods zal hunnen naam belijden voor God zijnen Vader en zijne uitverkoren engelen; alle tranen zullen van hunne oogen afgewischt worden; hunne zake, *die nu tegenwoordig van vele Rechteren en Overheden als kettersch en goddeloos verdoemd wordt,* zal bekend worden de zake van des Zoons Gods te zijn."

Of men had ook met den Heidelberger op de vraag: "Wat troost u de wederkomst van Christus om te oordeelen de levenden en de dooden?" kunnen antwoorden: "Dat ik in alle *droefenis en vervolging* met opgerichten hoofde even denzelfde, die zich te voren om mijnentwille voor Gods gericht gesteld en al den vloek van mij weggenomen heeft tot een Rechter uit den hemel verwachte, die al *zijne en mijne vijanden* in de eeuwige verdoemenis werpen, maar mij met alle uitverkorenen tot zich in de hemelsche blijdschap en heerlijkheid nemen zal."

En ook had dit woord van Jezus wel kunnen dienen, om de zaak, waarom het hier gaat te bewijzen, namelijk Luk. 21:12-19: "Maar vóór dit alles, zullen zij hunne handen aan ulieden slaan, en u vervolgen, u overleverende in de synagogen en gevangenissen; en gij zult getrokken worden voor koningen en stadhouders, om mijns naams wil. En dit zal u overkomen tot eene getuigenis. Neemt dan in uwe harten voor, van te voren niet te overdenken, hoe gij u verantwoorden zult; want ik zal u mond en wijsheid geven, welke niet zullen kunnen tegenspreken, noch wederstaan allen, die zich tegen u zetten. En gij zult overgeleverd worden ook van ouders, en broeders en magen, en vrienden; en zij zullen er sommigen uit u dooden. En gij zult van allen gehaat worden om mijns naams wil. Doch niet een haar uit uw hoofd zal verloren gaan. Bezit uwe zielen in uwe lijdzaamheid." Deze woorden gewagen zeker wel zeer duidelijk, gelijk Art. 13, van de voorzienigheid en de regeering Gods over alle dingen, mede in verband met "Rechteren en Overheden." En wat in Spreuk. 8 gezegd wordt van de Wijsheid, is hier van toepassing op Christus: door Hem regeeren de koningen, en stellen de vorsten gerechtigheid. Door Hem heerschen de heerschers, en de prinsen, al de rechters der aarde. Daarom kunnen de geloovigen alle menschelijke ordening onderdanig zijn, om des Heeren wil; hetzij den koning, als de opperste machthebbende; hetzij den stadhouderen; hetzij den heeren, niet alleen den goeden en bescheidenen, maar ook den harden. Want ook is het genade, indien iemand, om het geweten voor God, zwarigheid verdraagt, lijdende ten onrechte. Als iemand weldoet, en daarover lijdt, dat is genade bij God. Koningen en rechters regeeren en richten bij de gratie Gods; maar naar den raad van Gods voorzienigheid en wereldbestuur doen zij recht en onrecht, beschermen en verdrukken zij Christus' Kerk. Want in der waarheid waren tegen Gods heilig Kind Jezus vergaderd beiden Herodus en Pontius Pilatus, met de Heidenen en de volken Israëls; zoodat men Dezen, door den bepaalden raad en voorkennis Gods overgegeven zijnde, kon nemen, en door de handen der onrechtvaardigen aan het kruis hechten en dooden. Doch als dan later de moeder des Heeren, nadat haar kind, het manneke, is weggerukt tot God en zijnen troon, naar hare plaats vlucht in de woestijn, haar van God bereid, en de draak, de slang, uit haren mond achter haar werpt water als eene rivier, opdat zij haar door de rivier zou doen wegvoeren, dan komt de aarde de vrouw te hulp: dan opent de aarde haren mond, en verzwelgt de rivier, welke de draak uit zijnen mond wierp. En hoe dat dan ook verder de draak op de vrouw mag vergrimmen, en heengaan om krijg te voeren tegen de overigen van haar zaad, die de geboden Gods bewaren, en de getuigenis van Jezus Christus hebben; het baat niet. God baant door de woeste baren en breede stroomen zijnen kinderen een pad. Dikwijls komen ze in het vuur en in het water; maar God voert hen uit in overvloeiende ververschingen. En zulks doet Hij soms door tegen woedende vervolgers godzalige keizers, koningen en prinsen te stellen. Dat hebben onze vaderen juist gezien. En daar handelen ook bovengenoemde artikelen van.

De zaak is eenvoudig, dat God Zijn raad doet bestaan, en dat Hij al Zijn welbehagen doet. De HEERE Heere stelt alle schepselen dienstbaar aan de komst van Zijn eeuwig koninkrijk. Natuurlijk is zulks niet in overeenstemming met de subjectieve begeerte van de duivelen en goddelooze menschen. In betrekking tot de booze machten draagt de voorzienigheid Gods een dwingend karakter. Daarom kan er in Ps. 33:10, 11 gezegd worden: "De Heere vernietigt den raad der Heidenen: Hij breekt de gedachten der volken. Maar de raad des Heeren bestaat in eeuwigheid;" alsmede in Ps. 105:14, 15, dat Hij geen mensch toelaat Zijne gezalfden te onderdrukken; maar ook zelfs koningen bestraft, om hunnentwil. En zoo ook waarschuwde God Laban in een droom, om Jacob geen kwaad te doen. Doch deze dwingende heerschappij Gods strekt zich niet maar beschermend uit over de gemeente van Christus, doch raakt, in den diepsten wortel der zaak, alle creaturen. Er geschiedt in deze wereld niets zonder Gods ordinantie. En dat is het nu

juist, wat in Art. 13 beleden wordt. Daarin wordt gehandeld van de voorzienigheid Gods en de regeering aller dingen.

"Wij gelooven, dat die goede God, nadat Hij alle dingen geschapen had, dezelve niet heeft laten varen; noch aan het geval of de fortuin overgegeven, maar stiert en regeert ze alzoo naar Zijnen heiligen wil, dat in deze wereld niets geschiedt zonder zijne ordinantie, hoewel nochtans God noch auteur is, noch schuld is van de zonde, die daar geschiedt. Want Zijne macht en goedheid is zoo groot en onbegrijpelijk, dat Hij zeer wel rechtvaardiglijk Zijn werk beschikt en doet, wanneer ook de duivelen en goddeloozen onrechtvaardiglijk handelen."

Het gaat hier derhalve geenszins over verleening van genade aan duivelen en verworpen goddeloozen, of stuiting van het proces der zonde in het harte van den enkelen mensch en in de samenleving; maar juist omgekeerd, dit artikel gewaagt van de goddelijke voorzienigheid betreffende de zonde. De duivelen en goddeloozen zondigen naar Gods raad en ordinantie, echter op eene zoodanige wijze, dat God nòch auteur van hunne zonde is, nòch schuld daaraan heeft. Hij beschikt en doet rechtvaardiglijk zijn werk, ook als de duivelen en goddeloozen onrechtvaardiglijk handelen. Dat is hier het puntje: de medewerking Gods in de zedelijke daden Zijner schepselen.

Die werking nu van Gods voorzienigheid gaat ons menschelijk verstand te boven. Ten volle begrijpen doen wij haar niet. Daarom gaan we ook niet curieuselijk onderzoeken, meer dan ons begrip verdragen kan. "Maar wij aanbidden met alle ootmoedigheid en eerbiedigheid de rechtvaardige oordeelen Gods, die ons verborgen zijn, ons tevreden houdende, dat wij leerjongens van Christus zijn, om alleen te leeren hetgeen Hij ons aanwijst in Zijn Woord, zonder deze palen te overtreden."

Ons geeft deze leering echter "een onuitsprekelijken troost, als wij door haar geleerd worden, dat ons niets bij geval overkomen kan, maar door de beschikking onzes goedertieren hemelschen Vaders, die voor ons waakt met een vaderlijke zorg, houdende alle schepselen onder zijn *geweld*, alzoo, dat niet één haar van ons hoofd (want die zijn alle geteld), ook niet één vogelken op de aarde vallen kan, zonder den wil onzes Vaders. Waarop wij ons verlaten, wetende, dat Hij de duivelen in den toom houdt en alle onze vijanden, die ons, zonder Zijne toelating en wil niet beschadigen kunnen."

En het is juist door haar geloof in Gods albestuur, dat de gemeente van Christus kan staande blijven in den strijd tegen alle macht des vijands, wetende, dat alle dingen haar zullen medewerken ten goede. Al is het ook, dat de geloovigen den ganschen dag gedood worden, en geacht als schapen ter slachting, niets, letterlijk niets: verdrukking, benauwdheid, vervolging, honger, naaktheid, gevaar of zwaard, leven noch dood, engelen noch overheden, tegenwoordige noch toekomende dingen, kan hen scheiden van de liefde Gods, welke is in Christus Jezus, onzen Heere. In en door al die machten zijn zij zelfs meer dan overwinnaars, door Hem, die hen heeft liefgehad. De voorzienigheid des Vaders strekt zich altijd in liefde beschermend, bekwamend, ontfermend en begenadigend uit over de gemeente des Heeren door de onderwijzende, reinigende, heiligende en opbouwende werkingen des Heiligen Geestes.

Maar diezelfde Godsregeering keert zich tegen de vijanden van de Kerk des Heeren ten kwade. Daarvan is de geschiedenis eenvoudig vol. De wateren van Noach droegen wel de ark der behoudenis hemelwaarts, maar de eerste wereld raakte er onder bedolven. God baande door de woeste baren en breede stroomen voor Israël eenen weg ter ontkoming, doch Farao en al zijn heir, daarop gaande, verdronken in de Roode Zee. Als Israël, naar Gods beloften, het land Kanaän in erfelijke bezitting neemt; dan worden de Amorieten, wier ongerechtigheid volkomen was, daaruit uitgeroeid. En als God Achitofels wereld-wijzen raad, dien hij Absalom ried, vernietigt, dan wordt David daardoor beveiligd, doch Absalom wordt er door verdwaasd, en Achitofel komt er door tot zelfmoord. En dan voegt de Schrift er uitdrukkelijk aan toe, dat de Heere geboden had, om den goeden raad van Achitofel te vernietigen, niet allereerst om David te beschermen, en nog minder, om den verworpene genade te bewijzen; doch *opdat de HEERE het kwaad over Absalom bracht.* In nog duidelijker termen wordt ons Gods raad en de albestierende werking Zijner voorzienigheid ontsluierd in verband met Achabs optrekken naar Ramoth in Gilead. De profeet Micha betuigt ons, dat hij den HEERE zag zitten op zijnen troon, en al het hemelsche heir staande nevens Hem, aan zijne rechter- en aan zijne linkerhand. "En de HEERE zeide: Wie zal Achab overreden, dat hij optrekke en valle te Ramoth in Gilead? De een nu zeide aldus, en de ander zeide alzoo. Toen ging een geest uit, en stond voor het aangezicht des HEEREN, en zeide: Ik zal hem overreden. En de HEERE zeide tot hem: Waarmede? En hij zeide: Ik zal uitgaan, en een leugengeest zijn in den mond van al zijne profeten. En hij zeide: Gij zult overreden, en zult ook vermogen; ga uit, en doe alzoo." Hier is alle gedachte aan genade-werking en zonde-stuiting zeker wel buitengesloten. — De Heere had kwaad gesproken over Achab. —Doch ook over Jehu sprak de Heere kwaad, zij het dan ook in een eenigszins gewijzigden zin. In zijne dagen toch begon de Heere Israël af te korten door Hazaël, dien Hij tot koning gezalfd had over Syrië. En omgekeerd, lezen we ook weer in de profetiën, dat de Heere smeden verwekte, om de hoornen der Heidenen neder te werpen, welke den hoorn verheven hadden tegen het land van Juda, om dat te verstrooien. En zóó gaat het heel de Schrift door. De Zoon des menschen gaat henen, gelijk in Gods raad van Hem geschreven staat; maar ook Judas, die Hem verried, gaat naar zijn eigene plaats. En er gelooven er zoovelen, als er verordineerd zijn ten eeuwigen leven; doch dengenen, die verloren gaan, zendt God eene kracht der dwaling, dat zij de leugen gelooven; opdat zij allen veroordeeld worden, die de waarheid niet geloofd hebben, maar een welbehagen hebben gehad in de ongerechtigheid. Overal vinden we de immer weder-

keerende gedachte, dat de werkingen des Geestes alle schepselen en alle handelingen dienstbaar stellen aan de verwerkelijking van Gods eeuwig voornemen. Aan Gods raad is natuurlijk ook de ontwikkeling der zonde gebonden. Zonder Gods wil verroert zich geen schepsel. God regeert. Hij bestuurt alle dingen. Maar van eene stuiting van het proces der zonde door eene genadewerking op de verworpenen, en waardoor zij, gebeterd, het goede voor God werken, en zóó dat daardoor de menschelijke samenleving mogelijk blijft, — daarvan is nergens eenige sprake, nòch in de Schrift, nòch in de Belijdenis.

Betreffende het ambt der Overheid, waarvan Art. 36 spreekt, behoeft aan het bovenstaande zeker niet veel te worden toegevoegd. De Overheid is eene instelling Gods, gelijk b.v. het huwelijk. Als zoodanig kunnen we ook volkomen onderschrijven, dat onze goede God Koningen, Prinsen en Overheden verordend heeft; al is het ook, dat wij die goddelijke verordening niet uitsluitend zouden willen verklaren uit "*oorzake van de verdorvenheid des menschelijken geslachts.*" Gelijk het huwelijk, zoo is ook de Staat of Overheid wortelende in de Schepping. Reeds vóór den val was de mensch niet slechts profeet en priester, maar ook koning; en bezat ook de man reeds heerschappij. Wel echter werd in verband met de zonde aan de Overheid het zwaard in de hand gegeven. En zóó is zij Gods dienares, eene wreekster tot straf dengene, die kwaad doet. Daarom is het ook noodig onderworpen te zijn, niet alleen om der straffe, maar ook om des gewetens wil. "Een ieder, van wat qualiteit, conditie of staat hij zij, is schuldig zich aan de Overheden te onderwerpen, schattingen te betalen, hun eere en eerbied toe te dragen en hun gehoorzaam te zijn in alle dingen, die niet strijden tegen Gods woord, voor hen biddende in hunne gebeden, opdat hen de Heere bestieren wille in al hunne wegen, en *dat wij een gerust en stil leven leiden in alle godzaligheid en eerbaarheid,* I Tim. 2:2. En hierin verwerpen wij de Wederdoopers en andere oproerige menschen, en in 't gemeen al degenen, die de Overheden en Magistraten verwerpen en de Justitie omstooten willen, invoerende de gemeenschap der goederen, en verwarren de eerbaarheid, die God onder de menschen gesteld heeft." Wij gelooven, dat God wil, "dat de wereld geregeerd worde door wetten en politiën, opdat de ongebondenheid der menschen bedwongen worde en het alles met goede ordinantie onder de menschen toega." "Tot dat einde *heeft God de Overheid het zwaard in de handen gegeven tot straffe der boozen en bescherming der vromen.*" Wij gelooven echter niet, dat het tot de taak der Overheid behoort, "om de hand te houden aan den heiligen Kerkedienst: om te weren en uit te roeien alle afgoderij en valschen godsdienst, om het rijk des Antichrists te gronde te werpen, en het Koninkrijk van Christus te bevorderen; het Woord des Evangeliums overal te doen prediken, opdat God van een iegelijk geeerd en gediend worde, gelijk Hij in zijn Woord gebiedt." Wel zou men in 't abstracte voor deze laatste gedachte iets ten gunste kunnen zeggen; doch in 't concrete gaat het niet aan, om in den eigenlijken zin des woords de behartiging van de zaak van Christus' koninkrijk op te dragen aan de historisch bestaande overheden. Dat deed Christus Zelf ook niet. En ook hebben de overheden daartoe geen bekwaamheid. In den dieperen geestelijken zin des woords kan de Overheid zelfs de boozen niet straffen en de vromen beschermen. Zij kan dat slechts in een zekeren, zeer beperkten zin, en aan de hand van zekere bepaalde uitwendige kenmerken. Het woord *vromen* is hier dan ook eigenlijk niet op zijn plaats. De Overheid moet zekere boozen, die voor hare wet boos zijn, straffen, en zoo ook zekere goeden, die overeenkomstig hare wetten leven, beschermen. Verder kan zij niet gaan. Maar nooit kan de Overheid het proces der zonde stuiten in het hart van den enkelen mensch en in de samenleving, zoodat de menschelijke samenleving daardoor bestendigd wordt. En ook doet God zulks niet door haar. Dat bleek ons vroeger reeds uit de Heilige Schrift en uit de geschiedenis der volkeren. Feit is eenvoudig, dat het zwaard van staal geen geestelijk-zedelijke daden vermag te keeren. Dat vermag alleen de Geest van Gods genade.

Maar daar komt nog meer bij. Voor de menschen — en ook de Overheidspersonen zijn menschen — zijn Gods ordinantiën middelen. Daarom kan het goddelijk gezag, waarmede de Overheidspersonen bekleed zijn, zoowel ten kwade als ten goede worden aangewend. En dat kan niet slechts, maar zulks geschiedt ook. De Overheid kan goede, maar ook slechte wetten uitvaardigen, zekere groote kwaaddoeners straffen, maar ook de rechtvaardigen ombrengen. In zekeren zin kan zij de zaak van Gods Zoon bevorderen, maar die ook tegenstaan. En dit alles geschiedt ook metterdaad. Daar wijst Jezus juist herhaaldelijk en met nadruk op. En onze vaderen wisten dat maar al te goed, en hebben zulks ook beleden in Art. 37. Het gebruik, dat de Overheid maakt van de haar toebetrouwde macht, wordt harerzijds bepaald door de geestelijk-zedelijke hoedanigheid van de individueele Overheidspersonen. Waar blijft het, dat de ongebondenheid der onderdanen altijd door de Overheid aan banden wordt gelegd. De uitvaardiging van wetten en het straffen van de overtreding dier wetten veroorzaakt eene zekere orde en bepaalt de richting der samenleving. Doch het proces der zonde wordt daardoor nooit gestuit; er grijpt geen genadewerking door plaats op de harten der onderdanen; en de onderdanen worden er niet door bekwaamd tot het werken van eenig positief goed werk voor God. En verder mag het niet worden vergeten, dat, vergelijkenderwijze, de Overheid, zelfs onder de allergunstigste omstandigheden, slechts zeer weinige zonden vermag te straffen. Historisch feit is tevens, dat het zwaard der Overheden schier aanhoudend is gekeerd geweest tegen de getrouwste belijders van des Heeren Naam. Achter de geestelijke vijanden van Gods volk dreigt bijna zonder ophouden het stalen zwaard der aardsche machten; ook naar de voorstelling der Schrift. De zeer bange worsteling van oud-Israël tegen de wereldmachten der oude bedeeling, de vervolgingen der eerste drie eeuwen onzer jaartelling, en de godsdienstoorlogen van het

Reformatie-tijdperk staven overvloediglijk de bewering, dat het gezag der Overheid menigvuldiglijk gekeerd wordt tegen den Christus Gods, Zijne zaak en Zijn volk.

In verband hiermede moet vooral worden gelet op de tragedie van Golgotha. Pilatus had macht. God had hem met gezag bekleed. Ook kende hij, in zekeren zin althans, het recht. En hij wist, dat hij het zwaard, dat hij droeg, had te keeren tegen de boosdoeners. Eveneens stond het voor hem vast, dat er in Christus geen schuld was. De Joden hadden Hem uit nijdigheid overgeleverd. Toch geeft Pilatus Jezus over om gekruisigd te worden, ofschoon het in zijne macht stond Hem los te laten. Dat was onrecht, en groote zonde. Evenwel, — en daar lette men op — Christus werd overgegeven door den bepaalden raad en voorkennis Gods. Het gezag der Overheid is ook voor God middel. Wel verandert zulks niets aan de roeping en de verantwoordelijkheid van de overheidspersonen, en ook beschikt en doet God zijn werk rechtvaardiglijk, wanneer goddelooze rechters onrechtvaardiglijk handelen, zoodat God nòch auteur der zonde is, nòch schuld heeft aan de zonde der menschen of duivelen; nochtans is "des konings hart in de hand des HEEREN als waterbeken; Hij neigt het tot al wat Hij wil." De Heere heeft het proces der zonde niet gestuit in het harte van Pontius Pilatus, noch door hem in de Joodsche en Heidensche samenleving; maar omgekeerd, door het gezag, waarmede Hij het Sanhedrin en den Romeinschen Stadhouder had bekleed, heeft Hij Zijn eigen Zoon overgegeven en "door de handen der onrechtvaardigen aan het kruis gehecht en gedood." En dusdoende, realiseerde God Zijn eigen eeuwig voornemen van verkiezing en verwerping en Zijn raad betreffende alle creatuur.

Men is dan ook niet klaar, als men zegt, dat Gods Voorzienig bestel over alles gaat, en derhalve ook over de daden der menschen. Het spreekt wel van zelf, dat goddeloozen en duivelen zich tegen Gods wil niet kunnen roeren of bewegen. Gods regeerende en besturende Voorzienigheid regelt en richt ook de zondige daden van duivelen en verworpenen, alsmede die der verkorenen, en dat wel naar Zijn welbehagen. De zondaar ligt in zijn woelen geheel gebonden aan Gods raad, maar verder ook aan allerlei middelen, gelegenheden en omstandigheden. Van eene absolute vrijheid, in den zin van ongebondenheid, kan bij het schepsel eenvoudig geen sprake zijn. Maar met dat alles is nog niet genoeg gezegd. Naar den raad van Zijn Voorzienigheid werkt God ook in het creatuur. Juist daardoor kan het schepsel werken. Daardoor kan ook de zondaar werken, zondige werken werken. Dat stuk der goddelijke Voorzienigheid noemt men de medewerking Gods. Zonder die medewerking Gods, is het schepsel tot niets in staat. Doch ook zóó zijn we nog niet, waar we wezen moeten. Als het schepsel, de mensch, de zondaar werkt, doordat God in hem werkt, dan stelt God verder ook zijne daden dienstbaar aan Zijnen wil. Hij regeert over alle daden Zijner schepselen naar Zijn welbehagen. Hij werkt door die daden, en voert Zijn raad er door uit. En dat laatste is nu juist het eigenlijke puntje, waar het om gaat, ook in Art. 13.

Indien nu God het proces der zonde zou stuiten, dan zou Gods raad betreffende de zonde juist net niet uitgevoerd worden. Wel moet hier alle gedachte aan menschelijke willekeur worden gebannen; maar overigens is het toch zoo klaar als de middag, dat alle stuiting der zonde, van welken aard ook, het volkomen worden van de ongerechtigheid effectief zou verhinderen. Terwijl omgekeerd, de banden, waaraan de zonde in hare organische voortschrijding gebonden is, even zoovele middelen zijn voor de verwezenlijking van Gods eeuwig voornemen.

H. D.

DE LEVENSVERZEKERING EN HET VERSTAAN DER HEILIGE SCHRIFT

Dr. K. Dijk, Dienaar des Woords van de Geref. Kerk van 's-Gravenhage, Nederland, dezelfde die vroeger in "De Heraut" (1922 en 1923) een artikelenreeks schreef over de leer der Praedestinatie onder den schoonen titel van: "Om 't Eeuwig Welbehagen," welke artikelen later verschenen bij de N. V. Dagblad en Drukkerij "De Standaard" te Amsterdam in boekvorm, is reeds eenigen tijd bezig geweest om zijn Heraut-lezers een en ander mede te deelen omtrent de leer der *Voorzienigheid Gods.*

Wij hebben in een ander blad destijds met Dr. Dijk even van gedachte gewisseld over enkele zijner uitlatingen betrekkelijk den troost die, volgens hem, niet alleen de uitverkorenen verkregen en bezaten in het geloof, dat "God zichzelven bewezen heeft als Hij is, te weten: Barmhartig en Rechtvaardig. Barmhartig, doordien dat Hij uit deze verderfenis trekt en verlost degenen, die Hij in zijn eeuwigen raad uit enkele goedertierenheid, uitverkoren heeft in Jezus Christus, onzen Heere, zonder eenige aanmerking hunner werken. Rechtvaardig: doordat Hij de anderen laat in hunnen val en verderf, waar zij zichzelven in geworpen hebben."

En welken "rijken troost," volgens Dr. Dijk, op grond van Prof. Bavinck, ook de ongeloovigen of verworpenen hebben. (Zie blz. 451 en 452, 525 en 526; benevens de noot op blz. 525 van "Om 't Eeuwig Welbehagen.")

Veel resultaat had onze navraag naar het Schriftbewijs voor dergelijke tegenstrijdige uitspraak niet.

Dr. Dijk achtte tegenover de ondubbelzinnige woorden der Nederlandsche Geloofsbelijdenis en der Dordtsche Canones, het betoog van Prof. Bavinck van meerder waardij, van grooter kracht, en dieper waarheidszin.

En het dooreenmengen en niet behoorlijk bepalen van de begrippen: Niet-uitverkorenen, zondaren, goddeloozen, ongeloovigen, onbekeerden, en zij die buiten staan, bleef aan de orde in het genoemde boek, al werd daarin ook op een enkele plaats nader verduidelijkt wat in "De Heraut" minder helder was vermeld geworden.

Doch zooals wij zeiden, Dr. Dijk was bezig in "De Heraut" "*leidend* orgaan der Geref. Kerken," met een

nadere toelichting en verklaring van de leer der Voorzienigheid Gods. En in No. 2495 van dat weekblad, van 15 November, 1925, kwam het 33ste stuk voor, het *Practisch Gedeelte* van zijn betoog, en daarvan het derde artikel, een vervolg op de behandeling van *Het Gebruik der Middelen,* en met het motto voorzien van het woord uit Galaten 6: "Draagt elkanders lasten, en vervult alzoo de wet van Christus."

Dit artikel handelde bepaaldelijk over de zaak der LEVENSVERZEKERING, een onderwerp al eerder in de reeks even ter sprake gebracht.

En in deze uiteenzetting zou de geachte schrijver bestrijken "het wijduitgestrekt terrein" van het verzekeringswezen, en wat "De Gemeene Gratie" van Dr. A. Kuyper van deze zaak zeide, weergeven.

"Hoe moeten wij," zoo vraagt Dr. Dijk, "als Christenen tegenover deze dingen (levens-, brand-, hagel-, storm-, vee-, inbraak- en andere verzekeringen) staan?"

En hij vervolgt: "We hebben bij de beantwoording rekening te houden met drieërlei tegen het Verzekeringswezen ingebracht.

a) Verzekering is een poging om zich als mensch te wapenen tegen de bezoekingen, die God over hem wilde brengen.

b) Verzekering doet het geloofsleven schade lijden, als van lieverlede alle angstig gevoel uit het leven wordt weggenomen, en hierdoor het vertrouwen op Gods Vaderzorg afneemt.

c) Verzekering hangt een lokaas uit, dat tot zwendelarij, afzetterij, brandstichting en moord aanleiding geeft. —

In deze bezwaren schuilt waarheid.

En we zullen ons, waar het Verzekeringswezen hoe langer hoe meer toeneemt, wel terdege hoeden voor de schadelijke gevolgen, die het hebben kan voor het religieuze en moreele leven.

Maar daarmede is de Verzekering zelf niet geoordeeld.

Het misbruik heft het goede gebruik niet op.

Wat het eerste bezwaar aangaat, merkt Dr. Kuyper op, dat "Niemand kan ontkennen, dat het vrije gebruik van de Heilige Schrift aanleiding heeft gegeven tot het opkomen van allerlei ketterij, en zelfs tot velerlei zedelijke afdwaling. Denk slechts aan de Mormonen. Toch volgt hieruit geenszins, dat nu het vrij gebruik der Heilige Schrift moet worden afgeschaft. Zoo nu is het zeer wel denkbaar, dat de Verzekering het gebed vertragen doet, een valsch zelfvertrouwen kweekt, zonder dat hieruit nog in het minst niet volgt, dat de Verzekering in zich zelf geen goede gave Gods kan zijn, maar als een uitvinding van Satan zou zijn te mijden.

Wat het tweede bezwaar betreft evenzoo: Er is gevaar, dat door de Verzekering het vertrouwen op God schade lijdt, maar dat gevaar schuilt niet alleen in de assurantie. (Denk aan onzen modernen tijd met zijn meerdere veiligheid in alles. Vroeger hoorde men veel meer de bede om bewaring op reis in den nacht.)

En wat de derde bedenking betreft, dat de Verzekering tot vaak gruwelijke zonden verlokt, daartegen betoogt Dr. Kuyper, dat meerdere goede dingen aanleiding geven tot ongerechtigheid, b.v. het sparen, het erfrecht, de handel en allerlei manier van geldvermeerdering.

In het misbruik dat van deze wegen wordt gemaakt, ligt nog niet de veroordeeling van de wegen zelve.

Is dan de assurantie een goed middel?

Dat is de HOOFDVRAAG. Is ze geoorloofd of niet?

Dr. Kuyper zegt: *Assurantie is goed, daar ze een uitvinding is, waardoor de geldelijke schade die ons gemeenschappelijk leven bedreigt, niet langer neerkomt op den enkele dien zij treft, maar gelijkelijk over allen wordt omgeslagen.*

Wanneer nu de Verzekering zulk een instituut is, *kan er onzerzijds geen bezwaar bestaan,* omdat de ellende en het lijden niet alleen in geestelijken zin, maar ook in natuurlijken zin solidair zijn, en *wij geroepen zijn elkanders lasten te dragen.*

Welnu, *op dat* TERREIN *van het gemeenschappelijk lijden,* te weten de gevallen van brand, inbraak, hagelslag, watervloed, ongelukken, ziekte en dood, werkt de Verzekering. Altegader rampen, waaraan onderworpen zijn de goeden met de boozen, de rechtvaardigen met de onrechtvaardigen, en waarbij òf van geen oorzaak in persoonlijke schuld sprake is, òf waarbij die persoonlijke schuld geen opzettelijk karakter draagt.

En op *dit terrein* hebben wij de christelijke liefde te oefenen, die *verre* is van den Kaïns geest, maar die altijd vraagt te lenigen en te dragen waar de last voor één te zwaar zou zijn.

Dit dragen moet niet alleen geestelijk, door medegevoel en medelijden, geschieden, maar voorzoover dit mogelijk is, ook stoffelijk, en hier heeft de assurantie een taak.

Zij is puur van stoffelijken aard. Haar eerste vraag is altoos: Is er geldelijke schade? Is die er niet, dan trekt zij zich terug. Dan laat ze zich met het lijden niet verder in. Blijkt daarentegen, dat die geldelijke schade er wel is, dan staat ze aanstonds gereed om haar goede diensten aan te bieden.

En deze diensten mogen niet geweigerd worden met het argument, dat we niet weten, wat God over ons brengen zal, en dat wij in geval van nood wel in Zijn Vaderzorg veilig zijn.

Want ten eerste: Wij hebben niet alleen met ons zelf te rekenen, maar ook met anderen; en ten tweede: De Heere maakt in Zijn zorgende liefde juist gebruik van de middelen, die Hij zelf ons geeft.

Daar komt nog iets bij. Er is in het leven groote gelijkvormigheid. Het gebeuren is geen spel van toeval.

De wetenschap der statistiek heeft ons geleerd, dat er een wondere regelmaat is in het geboren worden en sterven, in ongelukken en rampen, en de kennis van die regelmaat (wiskunde) ons van lieverlede geopenbaard, heeft ons in staat gesteld om de geldelijke schade van al zulke rampen gelijk over allen te verdeelen en om te slaan (sic.)

Dat is wat de assurantie wil en daartegen kan toch geen bezwaar rijzen. Die "geopenbaarde" kennis van de regelmaat geldt ook voor de levensverzekering. Ook hier

nu is men achter gekomen door te letten op het werk Gods. God volgt ook hierin regelmaat. De een sterft jong, de ander oud; elk jaar bijna evenveel ouden als jongen. Men is nu aan het rekenen gegaan voor hoeveel menschen er reeds op dertigjarigen leeftijd en voor hoeveel op zeventigjarigen leeftijd pensioen zou te betalen zijn.

En toen kon men bijna precies vaststellen, hoeveel ieder elk jaar moest betalen om door oud en jong stervenden gemeenschappelijk den last te laten dragen. *En zoo wordt ook deze schade des lijdens gemeenschappelijk gedragen.*

"Hiermede kunnen wij van het Verzekeringswezen afstappen," zegt Dr. Dijk.

"Het strijdt niet met de Schrift en niet met ons Voorzienigheidsgeloof. In de eerste plaats niet, omdat we geroepen zijn elkaar te helpen; en ten tweede niet, omdat sparen en voorzorg nemen toch nimmer als zonde kunnen gebrandmerkt worden. —

Dit wonderlijk en vreemd betoog wordt dan door Dr. Dijk besloten met den uitroep: "Wanneer er nu nog verzet is tegen de Levensverzekering, dan komt dit voort uit een niet-zuiver verstaan van de Heilige Schrift." —

Op gevaar af, dat de geleerde schrijver zich van ons zal afmaken met de bewering, dat wij de Heilige Schrift niet zuiver verstaan, zijn wij desondanks zoo vrij ons te verzetten tegen het pleit, dat deze Heraut-redakteur voor het Verzekeringswezen heeft gevoerd met behulp van een houten zwaard van "Goliath"; en moeten wij tot ons leedwezen reeds voorop vaststellen, dat in het gansche betoog van Dr. Dijk, — waarop wij nog wel nader hopen terug te komen —, ten gunste van het Verzekeringswezen, de antithese van Dr. Kuyper geheel en al schuil is gegaan achter dikke wolken van redeneering, die niet sluit.

In No. 5 van den eersten jaargang van onzen "Standard Bearer" hebben wij enkele dingen gezegd in verband met "Levensverzekering en Evangeliedienst," en ons standpunt tegenover de Kuyperiaansche leer der Gemeene Gratie even aangeduid.

Buiten het leven der wedergeboorte van Gods kinderen, en het leven in de zonde der goddeloozen om, is er volgens Dr. Kuyper, ook een ander, natuurlijk leven, een derde "terrein," een soort "no man's land," waar goeden en boozen, rechtvaardigen en onrechtvaardigen, uitverkorenen en verworpenen, elkaar ontmoeten, samenleven, gemeenschappelijk bestaan en arbeiden, eender lief en leed ondergaan en genieten, en dezelfde actie te verrichten hebben.

Daarom is ook de levensverzekering, zooals de moderne tijd die ons leerde kennen, *"een ons van God geschonken middel en een bij uitnemendheid hoog te waardeeren uitvinding."*

Op dat "terrein" van gemeenschappelijk lijden en handelen voor den christen en den vijand Gods samen, daalt ook Dr. Dijk neer, als hij Dr. Kuyper, zijn openbaarlijk alle-gezag-hebbende leeraar en profeet, sprekend invoert, en hij zelf dan verder op dat eigenste "stramien voortborduurt."

Wij willen omtrent deze dingen nader onze gedachten zeggen, en den grond voor het "alleszins aannemelijke" van het moderne Verzekeringswezen voor den Christen, het kind des Hemelschen Vaders, en den gehoorzamen knecht des Heeren op aarde, door Dr. Dijk op het voetspoor van zijn "eminenten" leermeester aangewezen, dieper nagraven en langs Schriftuurlijke lijnen trachten te richten. —

Dr. Dijk geeft in zijn studie over "De Voorzienigheid," gelijk voorheen in zijn "Praedestinatie" werk veel wetenswaardigs te lezen, en schrijft in een gemakkelijken stijl. Hij is voorts in het uitzoeken, bijeenvergaderen, en rangschikken van het benoodigde materiaal voor zijne boeken, zeker een meester te noemen, al mogen Neo-Calvinisten (als we onlangs lazen) alleen het meesterschap in schrijfkunst en onderwijs, op het gebied van theologie en staatkunde en andere wetenschappen onder hen, toekennen aan de grootmeesters Kuyper en Bavinck, die door niemand kunnen en mogen worden overtroffen!

We stemmen toe, dat nu juist geen nieuwe gedachten door Dr. Dijk worden geboden in de werken die we hierboven hebben genoemd. Alles is voor een groot deel omschrijving en uitbreiding van wat de Professors Kuyper en Bavinck op dit gebied hebben onderwezen in kleiner en grooter kringen.

Andere, diepere, helderder denkbeelden, verder afdalende in de mijn van het Woord der Schrift, brengende tot scherpere belijning en breeder uitbouw van ons Schriftuurlijk, Gereformeerd gelooven en belijden, vindt ge niet daarin. In dit opzicht zondigt dus Dr. Dijk niet tegen de nagedachtenis van de "heroes," die als geniën bovenaan moeten blijven in de gedenkzaal der Calvinisten van heden.

Veel van wat in Nederland heden ten dage op de markt komt van het Gereformeerd volksdeel kan menigmaal (niet altijd) wel bogen op nieuwe woordkeus en schoonen vorm; doch mist o. i. krachtvrucht van degelijke diepdelving in de goudmijn der Godsopenbaring tot recht koershouden en flink voortroeien van de tot-het-Huis-Gods-geroepenen op de huidige, sterk bewogen wereldzee.

Mais, revenons à nos moutons. Keeren wij tot ons eigenlijk onderwerp terug, en gaan wij verder met onze opmerkingen en tegenwerpingen te melden.

We schreven in het eerste nummer dat van ons orgaan op het "vlak der aarde" verscheen, in een inleidend en wegbanend artikel voor onzen bepaalden arbeid, onder meer: "dat de gemeenschap, — en daaronder werd door ons verstaan het hedendaagsche samenleven der menschen, der burgers van ons land, in stad of staat of Unie —, ook geheel ONS leven opvorderde voor het leven van één en van allen voor allen saam, als vaderlanders of wereldburgers, tot meerdere glorie van het gemeenebest of van een natiënbond, in natuurgodsdienst en aanbidding

van eigen nationale grootheid of algemeen menschelijke waardij.

En hoe die gemeenschapseisch en dat samenlevingsstreven, in eenheid van zin en doelwit, van spreken en werken, zijn voorgeschiedenis en afbeelding vond in Babels torenbouw, Gode weerstrevend en hemeltergend; doch door God den Heere in Zijn nederkomen en bezien verdorven en verwaaid naar de vier winden.

Zoodanige eenheidswortel, dergelijk gemeenschappelijk bedoelen, zou nu ons christenen, kinderen des Koninkrijks, wedergeboren uit onvergankelijk zaad tot een levende hoop om als lichten te schijnen in de wereld, nopen om met de kinderen dezer eeuw, de lieden dezer wereld, het zaad des Boozen, samen te lijden en te strijden, hier dan om "door middel van het Verzekeringswezen het lijden der aardebewoners stoffelijk te verzachten door het gelijkelijk over allen om te slaan, daar ook Jezus hier in dit verband op de elementaire machten der natuur wijst, en zegt: dat God Zijn zon door elkaar over boozen en goeden doet opgaan, en over rechtvaardigen en onrechtvaardigen beiden regent"! —

Och, Dr. Kuyper heeft helaas wel meer uitspraken der Schrift verknoeid, en de overleggingen van de kinderen des Verbonds daardoor uit de richting gedreven die goed was en recht liep, al was die dan "afgescheiden." —

Het staat voor ons vast op grond van Gods Woord, en wij gevoelen het levendig door Gods genade in onze harten, dat Gods kinderen, die bedenken niet de dingen die op aarde zijn maar wel die Boven zijn, dat zij *niet* "stoelen" op gelijken wortel, *niet* leven naar denzelfden geest, *niet* wandelen in dezelfde richting en handelen op dezelfde wijze, op deze aarde hun ter woon gegeven door God, naast en met de boozen en onbekeerden, totdat Hij ze oproept en een plaats geeft in den hemel zijner Heerlijkheid.

De ware christgeloovigen lijden en lieven niet gelijk, eten en drinken niet gelijk, arbeiden en rusten niet gelijk, klagen en juichen niet gelijk, bidden en danken niet eender, trouwen en sterven niet juist zóó, als hunne familieleden en vrienden, hunne buren en stadgenooten, hunne patroons of arbeidsmakkers, hunne leveranciers of klanten, die God *niet* vreezen en Zijnen Christus *niet* liefhebben. Verre van daar!

Al dalen "alle goede gaven en volmaakte giften van den Vader der Lichten naar beneden." Al hebben zij dezelfde aarde als plaats ter woning met alle menschen gemeen onder Gods bestier en tot hun vorming als goede krijgsknechten Christi.

Echter waar twee hetzelfde doen, doen zij daarom nog niet hetzelfde. Dat geldt zeker wel vooreerst van het leven op aarde van het kind des Heeren en van het zaad des Boozen, ook wat de natuurlijke dingen aangaat. Dr. A. Kuyper zelf heeft in het eigenste zoo "magistraal" telkens genoemde werk, waarin hij de gemeenschapsidee der wereld bepleit voor de kinderen des Allerhoogsten, evenals wij hierboven nadrukkelijk betoogd hebben, de TWEEHEID geleerd onder de kinderen der menschen, de antithese doorgetrokken voor den Christen in geheel zijn openbaren en naar alle zijden.

Hoe zou het ook anders kunnen? Hoe zou er levenseenheid, lievensgelijkheid, en eender lijdensgeduld kunnen bestaan tusschen hen wier leven met Christus verborgen is in God en hen wier bedenken niet dan vijandschap is tegen God?

Het geroepen zijn uit de duisternis en het wandelen nu in het licht beslaat toch zeker wel geheel den persoon en het wezen van den geloovige? Of moet die in deelen gescheiden worden opgevat?

Dr. Kuyper schreef in zijn "Gemeene Gratie in Wetenschap en Kunst," dat de Schrift spreekt van natuurlijke en geestelijke menschen, en dat die Schrift met haar *tegenstelling* tusschen een "natuurlijk" en een "geestelijk" mensch, op duidelijke manier niet enkel bedoelt, een mensch die *niet* en een mensch die *wel* met de Schrift rekent, maar dat de uitspraak der Schrift veel dieper gaat, en het onderscheid stelt in het àl of niet ontvangen hebben van den Geest Gods.

"Het staat er zoo uitdrukkelijk," zegt Dr. Kuyper, *"wij hebben niet ontvangen den geest der wereld, maar den Geest die uit God is."* .... "Stemt men nu toe, dat het Koninkrijk Gods ..... geheel onze wereld- en levensopvatting beheerscht, zoo is hiermede uitgesproken, dat alleen hij die de innerlijke verlichting des Heiligen Geestes ontving, in staat is zulk een blik op het geheel der dingen te verkrijgen, als met de waarheid en wezenlijkheid dier dingen overeenkomt."

In zóódanige Schriftuurlijke beschouwing kunnen wij ons natuurlijk uitstekend vinden.

Ook stelt Dr. Kuyper dan verder: "dat het dus vaststaat, *dat er twee-erlei soort menschen zijn, die principieel in hun eigen ik en in hun innerlijk bewustzijn verschillen; dat die beide niet hand in hand kunnen gaan met het nagaan, onderzoeken, en verklaren van het leven; niet aan denzelfden muur kunnen bouwen, daar de een haar uitgangspunt neemt in den geest der wereld, en de ander in den Geest die uit God is; de een leeft uit het beginsel der wedergeboorte en de ander uit het verderf van den ouden mensch.*"

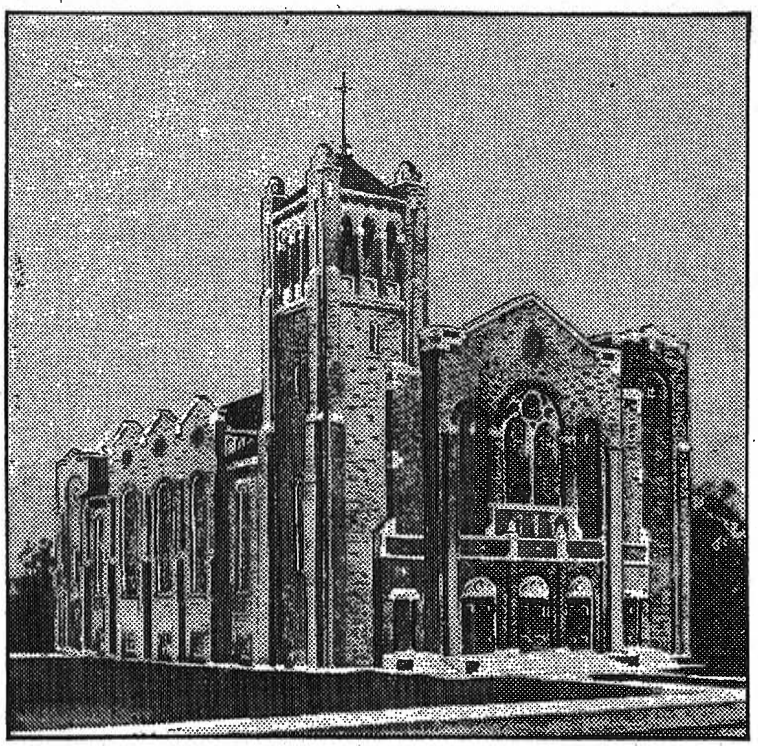
Zie, DAT is taal naar ons hart, wijl Gods Woord ons dat juist zóó laat zien.

(Wordt vervolgd.)

G. V. B.

Say, sinner, hath a voice within oft whispered to thy secret soul,
Urged thee to leave the ways of sin, and yield thy heart to God's control?
Sinner, it was a gracious voice, it was the Spirit's gracious call;
It bade thee make the better choice, and haste to seek in Christ thine all.
God's spirit will not always strive with hardened, self-destroying man;
Ye who persist His love to grieve may never hear His voice again.

Charles Wesley.

New Church Edifice for Eastern Avenue Protesting Christian Reformed Church

A modern church building to be erected at the northwest corner of Fuller Ave. and Franklin st., Grand Rapids, Mich. Construction is of brick and hollow tile, 74 feet wide and 130 feet in length. Exterior of variegated dark red brick, cut stone trimmings, asbestos slate roof, tower is designed for bell and is 75 feet high.

Auditorium interior is in oak finish and pine finish in basement. Seating capacity, 1,300. There will be two separate heating plants, hot water for basement and class rooms, and steam plant for auditorium. Basement will be used temporarily by congregation and will be ready for occupancy in about four weeks. Cost will be approximately $100,000.

THE LEAF

The leaf is used in the Word of God on numerous occasions. The question may well be raised, what is a leaf? How often have we not in a ruthless manner cut and pulled a leaf from its source of life, and yet, a small, insignificant leaf teaches us the greatness of God, and a world of meaning is hidden in a small leaf. Let us study a leaf, and see if we can in some way find out its meaning in the Word of God. The poet David compares the righteous man to a tree whose leaf doth not wither. Ps. 1:3. Also the prophet Isaiah pictures the moral decay of the kingdom in chapter 64:6, and man fades as a leaf, and our iniquities, like the wind, take us away. Recall to mind the experience of the Saviour when he condemns the fig tree because it only bears leaves and no fruit. Does he not condemn the tree?

There are as many leaves as there are trees, and no two leaves are alike. They are all different; the leaves of the same tree are absolutely different, yet they have something in common. The great philosophical principle that in variety is unity, and that unity is variety, is apparent upon the examination of a leaf of a tree. Leaves differ as to their size and shape, as to their arrangement on the plant, as to their anatomy, or structure, and as to their function, or the work they perform.

A leaf may be simple or unbranched, and it may be compound and branched. The shape of a leaf may be linear, oblong, elliptic, lanceolate, ovate, reniform, etc. The form and shape of a leaf are often in direct relation to the place in which it grows. Floating leaves are usually expanded and flat, while submerged leaves are usually linear and threadlike.

A leaf very often dies because it lacks sufficient light. No doubt you have noticed that the leaves which are lowest die first. The creator has given the leaf the

capability to attain sufficient light, and it will be observed that a leaf has a peculiar arrangement on the stem. The position which a leaf will assume is determined mostly by the exposure to sunlight. The leaves on a tree grow in such a way that one leaf shades another leaf to the least possible degree. This fact accounts that leaves grow in pairs. Two leaves on a tree grow in opposite directions. One will grow north, let us say, and the other south. The leaves extending from the same stem beneath it will grow east and west. Even leaves are covenant like in their growth.

Besides the framework, it is interesting to note the structure of a leaf. Besides the veins found in blades of all leaves, there is a soft tissue, and an epidermis or skin, covering the outside part of the leaf. The cellular tissue is a composition of tiny cells which produce the color of the leaf. Around these minute cells there is a skin which is very transparent. It serves to protect the cells of the leaf, and to permit them to retain their moisture. Also on many leaves a hairy growth is noticeable. Primrose. They serve the purpose of protection from dust and water. There are also many tiny pores in the epidermis of the leaf. Through these minute pores the leaf gives off various gases and vapors. There are also cells to guard the opening of the pores to prevent the entrance of substances which may destroy the life of the leaf.

The leaf also performs a wonderful function. The ordinary plant has but two sources to supply its wants, and they are the soil and the air. From the air a plant receives its carbon, and at the same time a plant is giving off waste matter. In other words a plant breathes just as we human beings do. It takes in air and passes off foul air.

The life of a leaf passes through three stages, youth, middle age, and old age. Adolescence of a leaf is characterized by its strength, it is manifested in the deep hue green color. It can in this period of its life withstand the severe storms which may fall upon it; it can sustain the destructive winds of summer. The old age of the leaf is expressed in the many different colors which it assumes. A notion which is very common among us, nl. that a leaf falls to the ground in autumn because of heavy rains and frost is untrue. At the time of autumn a leaf has reached old age and falls to the ground just as does ripened fruit. A reminder, is it not, dear reader, of the life of man. He too, passes through three stages in life. He is as the tiny leaf of the tree. In old age he does not perish because a disease has gripped him, even though it may hasten death, as is also true of a leaf, but man has lived his span of years. The sap in the leaf of a young tree is very evident when it is broken off from the stem which feeds it. In the same way death, when it snatches and cuts off a young twig from the human tree of life, a terrible struggle ensues between death and the young person who must suffer being cut off from the life which His Creator gave unto him.

The life of man is like unto that of the leaf. In the period of spring the young and tender leaf is still a light greenish tint. A young man is characterized also in the same way. He cannot weather the storms as in later years. He is in need of much nourishment to feed his young bones. The unfolding leaf in spring is eager to catch all the sunshine and water that it can. When life is fast ebbing away after middle age has been reached, a human being reveals wrinkles and scars of battle. In the same way the many colored leaves of a tree in autumn reveal the varied wrinkles of old age which are besetting it. The eagerness to eat to the full is lacking. Surely, one enjoys life even in old age, but the sap of life characteristic of youth has lost its ardor. So also the many colored leaf passes off less waste matter than it did in the period of middle age.

There are also evergreens; the tree that is green throughout the year. However, even the evergreen replaces its leaves continuously. One leaf makes room for another.

The leaf of the tree is also of importance for the life of man and beast. The leaves of the tree cast off waste matter which is necessary for the life of man and beast, and in turn man and beast exhale chemicals which sustain the tree. Where springs of water were found which were poisonous for man and beast, the tree again utilized the same water and passed off the sustenance of this water through the pores of its leaves as fit nourishment for man and beast. cf. Rev. 22:2. Such wonderful harmony our Covenant God has created between a tiny leaf of a tree and the crown of His Creation. Viewed in the brief way as we have, every leaf will become an eloquent teacher of the deep things of our Covenant God, and will utter oracles of far reaching significance. Even in the season of decay and death, the falling leaf, while declaring its own solemn parable and lesson of mortality, will also symbolically portray unto us the space and spell for us that we also must fall as the leaf in autumn. But, this glorious consolation as Friends of God we possess, that we as leaves growing on the tree which is Jesus Christ, will never fade or fall off to the ground to be trodden under by the foot of man, but will be green forever.

R. DANHOF.

INGEZONDEN

Grand Rapids, Mich., 28 Jan., 1926.

Aan de Redactie van "The Standard Bearer".

Waarde Broeder!

Mag ik een plaatsje vragen voor het onderstaande.

Hoewel ik de stukken in "The Standard Bearer," ook die van de hand van Ds. Danhof, steeds met genoegen lees, niettegenstaande zijne artikelen dikwijls wat lang en breedsprakig zijn, waardoor zij voor mij aan duidlijkheid wel eens wat te wenschen overlaten, wilde ik even terug komen op het stuk voorkomende in het Januari-nummer, bladz. 101, over: "Op grond van het genadeverbond." Toen ik de "Proeve van geloofsverklaring" van Prof. V. Hepp las, betreffende den doop der jonge kinderen van geloovige ouders, dacht ik: nu dat is naar het mij voorkomt goed Gereformeerd. En ik werd daarin bevestigd door wat Ds. Dan-

hof daarover schreef, als zijnde in overeenstemming met de "Drie Formulieren van Eenigheid" en "Kort Begrip." Als bewijs daarvoor werden citaten aangehaald van Art. 34 onzer Geloofsbelijdenis, vraag en antwoord 74 van den H. Catechismus en uit het Formulier om den doop te bedienen aan de kinderen der geloovigen en eindelijk nog uit de Dordtsche Leerregels, Hoofdstuk I, 17. Uit dit alles bleek duidelijk, dat al die uitspraken bedoelden te zeggen, dat de doop van de kinderen der geloovigen plaats heeft op grond van het verbond der genade; waardoor godzalige ouders deze troost wordt aangeboden, dat zij niet moeten twijfelen aan de verkiezing en zaligheid hunner kinderen welke God in hunne kindsheid uit dit leven wegneemt. Deze troostrijke gedachte wordt echter heel wat weggenomen, dunkt mij, als Ds. Danhof schrijft: "Zij, namelijk onze vaderen, gaan in het algemeen wel uit van de gedachte, dat er verworpenen zijn onder de kinderen der geloovigen." Waarvoor het indragen van het leerstuk der verkiezing en verwerping in **dit verband** dienst moet doen, is wat ik niet begrijp; daarvan toch is in heel de beschouwing onzer Geref. vaderen in wat hieraan voorafgaat geen sprake. Aan het slot van dit artikel schrijft Ds. Danhof: "Wel kan dus worden gezegd, dat de Gereformeerden de kinderen der geloovigen doopen op grond van het genadevrbond. Doch daarmede is niet genoeg gezegd." Wel ik dacht, hoe heb ik het nu, er is in dit artikel betoogd, dat dit de Gereformeerde beschouwing onzer vaderen was, nu zou ik wel willen vragen: moeten wij nu nog Gereformeerder zijn dan onze Gereformeerde vaderen, en valt dan misschien wat Ds. Danhof daarover nog meer denkt te schrijven onder de rubriek van "extra confessioneel" of "ultra gereformeerd"? — Ik hoop, dat een volgend schrijven van Ds. Danhof dit duidelijk zal maken.

Met dank voor de plaatsing en broedergroete, Uw d. v. d.,
G. SCHAAFSMA.

Hierop antwoorden wij:

a) Dat wij Mr. Schaafsma gaarne toestemmen, dat onze artikelen dikwijls "wat lang en breedsprakig zijn," waardoor de duidelijkheid zeker wel eens wat te wenschen overlaat. Dat zulks met name geldt van ons artikel: "Op grond van het genadeverbond," zou ons geenszins verwonderen. Wij houden ons volkomen overtuigd, dat iemand *der zake volkomen kundig* de doopskwestie, waarover meer dan vier eeuwen is gestreden en waarover talloos vele boekwerken zijn geschreven, zeker wel in minder dan drie bladzijden glashelder zou kunnen voorstellen. Doch *ik* kan dat niet.

b) Dat niet *wij* het leerstuk der verkiezing en verwerping in de verbondsgedachte hebben ingedragen; maar dat de Dordtsche Synode zulks — zeer terecht — deed. Volgens Hfdst. I, 17 "moeten godzalige ouders niet twijfelen aan de *verkiezing en zaligheid* hunner kinderen, welke God in hunne kindsheid uit dit leven wegneemt." In die taal nu ligt toch zeker uitgesproken, dat godzalige ouders soms wel redenen kunnen hebben, om aan de uitverkiezing en zaligheid hunner kinderen te twijfelen. En mocht zulks niet het geval zijn, dan wordt het wel tijd, dat wij nu uitspreken, dat er volgens de Schrift tweeërlei Israël is, en dat ook het zaad der gemeente tweeërlei is. Zulks wordt dan ook, zoover wij weten, door niemand ontkend.

c) Dat het bij onze verbondsbeschouwing juist altijd de vraag is, wat wij onder het *verbond* verstaan. Voor velen is het verbond vrijwel identisch met eene voorwaardelijke belofte van heil; doch anderen denken bij verbondskind aan zaligmakende genade in onderwerpelijken zin. Dat nu in de officieele taal onzer Belijdenisschriften en Formulieren de gedachte van onderwerpelijke zaligmakende genade verbonden wordt aan die van het zaad der gemeente, is o. i. voor geen tegenspraak vatbaar. Doch daarmede hebben onze vaderen niet willen zeggen, dat *alle* kinderen van geloovige ouders uitverkoren en begenadigd zijn. Zulks ware natuurlijk ook in flagranten strijd geweest met de leer der H. Schrift. Doch zij hebben wel het sacrament des Doops bediend, gelijk wij nu nog doen, aan *alle* natuurlijke kinderen van godzalige ouders. Hieruit volgt met absolute noodzakelijkheid:

d) Dat wij op de eene of andere wijze moeten onderscheiden tusschen verbond en verbond, of tusschen verbondskind en verbondskind, of tusschen beiden; want het is zeker, absoluut zeker in 't licht van Gods Woord, dat de Doop niet aan *alle* gedoopten beteekent en verzegelt de *onderwerpelijke* zaligmakende genade Gods. Sommige kinderen van geloovige ouders bezitten de zaligmakende genade niet.

Wat nu in den loop der eeuwen door velen aan *onderscheiding* in deze is aangeboden,

e) Dat zou men uit een historisch oogpunt "extra-confessioneel" kunnen heeten, inzooverre namelijk, als het niet uitdrukkelijk in de Confessie geleerd wordt. Doch "ultra-gereformeerd" behoeft zoo iets niet noodzakelijk te zijn. Het kan even goed *niet-* of zelfs *on*gereformeerd zijn. Het is echter beslist noodig, dat we ons rekenschap geven van de begrippen *verbond* en *verbondskind*. Dat we onze kinderen doopen op grond van het verbond, is volkomen waar; maar dat zegt niet genoeg, het is te onbepaald . Min of meer bewust heeft een ieder dan ook zijne eigene deenitieve verbondsbeschouwing. Doch niet elke zienswijze in onze kringen kan den toets van Gereformeerdheid doorstaan. Daar willen we van tijd tot tijd de aandacht op vestigen. In onze jongste artikeltjes hebben we daarvoor eeniger mate den weg trachten te banen, door te wijzen op het feit, dat de natuurlijke kinderen der gemeente geestelijk in tweeën uiteengaan. Later, D. V., meer.

H. D.

P. S. In ons artikel: "Op grond van het genadeverbond," sloop een zinstorende fout in. Voor het woord *zeer* op bladzijde 103, eerste kolom, de zevende regel van boven, gelieve men te lezen *geen*. — H. D.

DELFT

Wilt niet delven in u zelven,
Want gij vindt er slechts ellend!
Delft en zoekt in d' eelsten goudmijn,
Laat Gods Woord uw schat en lust zijn
En uw huis — des Heeren tent.

Van Kempen.

Door gebrek aan plaatsruimte moesten verschillende artikelen blijven liggen tot een volgend nummer.

REDACTIE.

"People never improve when they have no other model to copy but themselves."

—Arranged from Goldsmith.